

HiMolde

CAMPUSUTVIKLINGSPLAN

Desember 2019

Innhold

1. Innledning	3
1.1 Bakgrunn og hensikt.....	3
1.2 Organisering.....	4
1.3 Prosess og metode.....	5
2 Visjon og effektmål.....	6
2.1 Visjon	6
2.2 Effektmål	6
3. Strategier og veien videre	7
3.1 Overordnet arealstrategi.....	7
3.2 Innsatsområder	9
3.3 Strategi – slik gjør vi det	10
3.4 Veien videre - mulige aktiviteter og tiltak.....	11
4. Bakgrunn; trender og utvikling.....	13
4.1 Samfunnsutvikling	13
4.2 Universitets- og høgskolesektoren.....	13
4.3 Campusutvikling – trender og utviklingstrekk	13
4.4 Høgskolen i Molde.....	14
4.5 Nye undervisnings- og arbeidsformer	14
5 Dagens situasjon	16
5.1 Utdanningstilbud, forskning og studier	16
5.2 Studentvelferd	17
5.3 Interaksjon mellom HiMolde, lokalmiljø og eksterne aktører	17
5.4 Bygningsmassen	18
5.5 Bygningsmassens tilstand og tekniske installasjoner	19
5.6 Høgskoleområdet	20
6. Funn; utfordringer og muligheter	21
6.1 Helhetlig studentliv	21
6.2 Fleksible fremtidsrettede undervisningsrom og arbeidsarenaer for ansatte og studenter	23
6.3 Egnede spesialrom for avdeling HS og Sportlab.....	24
6.4 Bygge felleskap og campusidentitet	25
6.5 Samspill med arbeids- og næringsliv	27
6.6 Samspill - by og campus.....	28
7. Videre arbeid	30
7.1 Bærekraftig campusutvikling.....	30
7.2 Nye arealer.....	30
7.3 Beslutningspunkter og terskelverdier i brukerfinansierte prosjekter (kurant)	31
7.4 Finansieringsmodeller (hentet fra langtidsplanen).....	31

1. Innledning

1.1 Bakgrunn og hensikt

I langtidsplanen for forskning og høyere utdanning fra Kunnskapsdepartementet (KD), som kom høsten 2018, la for første gang en norsk regjering frem en politikk for universitets- og høyskolebygg.

Hovedbudskapet i denne er at bygg og lokaler skal legge til rette for kvalitet i utdanning og forskning, og for bærekraft og miljø. Bygg, utstyr og infrastruktur er grunnleggende innsatsfaktorer for å nå målene med forsknings- og utdanningspolitikken, og skal i tillegg fremme samarbeid – på tvers mellom studenter og forskere, academia, næringsliv og lokalsamfunn.

I langtidsplanen er det klare forventninger til at:

- *«Statlige universiteter og høyskoler har campusutviklingsplaner som legger til rette for rasjonell bruk av arealene, og som støtter opp under institusjonens faglige og strategiske prioriteringer».*
- *«campusutvikling er en del av organisasjonsutviklingen og krever ledelsesforankring og eierskap til omstillingsprosessene i alle ledd i organisasjonen».*

En campusutviklingsplan er en helhetlig og langsiktig plan for effektiv og god bruk og utvikling av bygg, eiendom og infrastruktur, som støtter opp under institusjonens faglige og strategiske målsettinger.

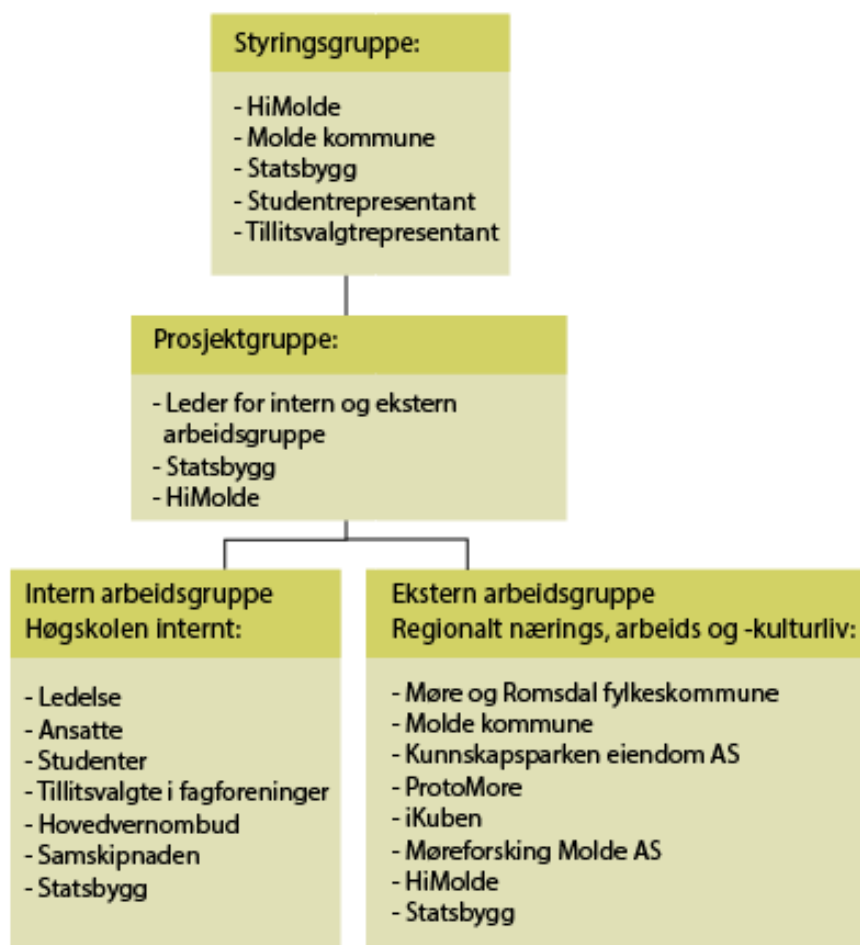
Campusutviklingsplanen angir overordnede og langsiktige prinsipper for arealbruk og er et strategisk verktøy for Statsbygg og UH-virksomheten. Den skal gi et godt grunnlag for utvikling og prioritering av tiltak på campus i et 20 års perspektiv. Kort sagt er oppgaven å synliggjøre gapet mellom dagens situasjon og ønsket situasjon. Det gjøres gjennom å beskrive dagens bygningsmasse og infrastruktur, hvordan den brukes og utforske hvilke muligheter som finnes innenfor i eksisterende bygningsmasse og på campusområdet. Til slutt anbefales strategier for videre utvikling.

I oppdragsbrevet (fra HiMolde til Statsbygg) fremgår det at HiMolde har behov for å lage en campusutviklingsplan for campus med fokus på utvikling av bygningsmassen og effektiv bruk av arealer. Bruk av arealer/bygg må sees i sammenheng med øvrige aktører, bebyggelse og uteområder på campus gjennom utarbeidelse av en helhetlig plan for campus.

1.2 Organisering

Prosjektet er organisert med en styringsgruppe, en prosjektgruppe, en intern og ekstern arbeidsgruppe, slik organisasjonsmodellen under viser. Styringsgruppen har vært ledet av rektor. Statsbygg er representert ved direktør for universitet og høgskolesektoren og leder av planseksjonen i Statsbygg. I tillegg har en kommunalsjef fra Molde kommune, en tillitsvalgtrepresentant, en studentrepresentant og en representant fra kunnskapsparken deltatt i styringsgruppen.

Prosjektgruppen har sørget for fremdriften i prosjektet. I prosjektgruppen deltok prosjektleder fra Statsbygg og HiMolde, sammen med høyskoledirektør og personal og økonomidirektør fra HiMolde. Fra Statsbygg har også eiendomssjef og fagressurs på arealutvikling deltatt.

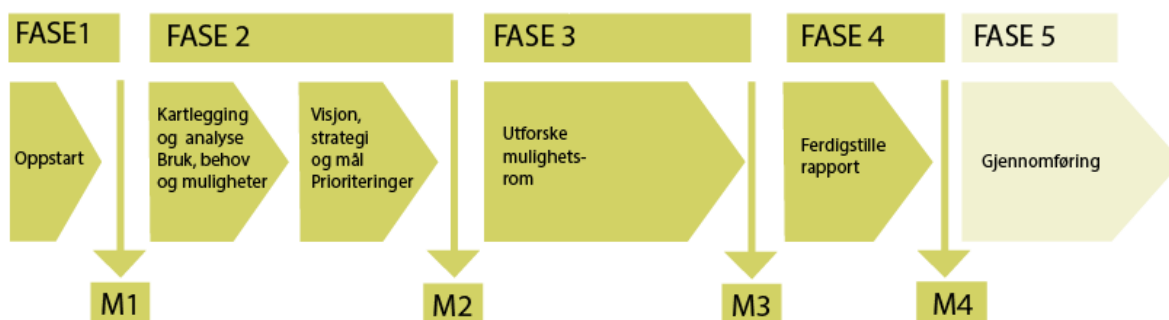
Figur 1: Organisering av prosjektet

Prosjektgruppen har sørget for fremdrift i prosjektet og har hatt ansvar for samlerapporten samt å informere prosjektdeltagere og forberede felles møter. Ekstern og intern gruppe har vært invitert til oppstart-, midtveis- og sluttmøte og fått mulighet til å komme med innspill og kommentarer til arbeidet i disse møtene.

Flere ansatte og studenter ved HiMolde har vært involvert gjennom registrering av opplevd brukskvalitet. Arealkartleggingen har vært presentert i et åpent møte for alle ansatte ved høyskolen.

1.3 Prosess og metode

Illustrasjonen under viser de ulike fasene og milepælene i prosessen.

Figur 2: **M1** = Oppstartsmøte og avtaler **M2** = Midtveismøte **M3** = Presentasjon av utkast til campusutviklingsplan **M4** = Høgskolestyret behandler sluttrapport

Fase 1 – Prosjektoppstart

En felles prosjektplan ble utarbeidet.

Fase 2 – Kartlegging og analyse av visjon og effektmål

I oppstartsmøtet ble prosjektdeltakerne bedt om å beskrive hvilke ønsker og behov de hadde for et fremtidig Molde campus. En del av disse innspillene omskrives i kapittel 6. «Funn; utfordringer og muligheter». Fremtidstrender for UH-sektoren er oppsummert i kapittel 3. Overordnede rammer og føringer er oppsummert i vedlegg «Dokumentgjennomgang - nasjonale, regionale og lokale føringer». I denne fasen ble kunnskapsgrunnlaget utarbeidet, oppsummert i følgende vedlegg:

- «Arealkartlegging og registrering av bruk». Hensikten med kartleggingen er å øke kunnskapen om dagens lokaler ved å synliggjøre hva de rommer, hvordan de brukes og opplevd brukskvalitet.
- «Stedsanalyse». Kartlegger utfordringer, kvaliteter og potensial på campusområdet og forbindelsene mellom byen og campus.
- «Planutredning Molde campus». Kartlegger stedlige forhold, planstatus og utviklingsmuligheter på campus.

På bakgrunn av dette arbeidet ble det definert visjon, effektmål og innsatsområder som er nærmere beskrevet i kapittel 2 «Visjon og effektmål». I midtveismøtet ble kunnskapsgrunnlag, effektmål og innsatsområder presentert for styringsgruppen og arbeidsgruppene.

Fase 3 – Utforsking av mulighetsrom

I etterkant av midtveismøtet fastsatte styringsgruppen fokus for mulighetsstudien. Det ble fastsatt at den skulle foreslå overordnede prinsipper for arealbruk for bygg A og B, samt forbindelsene mellom byggene på campus og utearealer i tilknytning til bygningsmassen. I kapittel 6 «Funn; utfordringer og muligheter» vises det til hovedfunn i kunnskapsgrunnlaget og mulighetsstudien. Mulighetsstudien er utarbeidet av Gottlieb Paludan Architects og ble presentert for styringsgruppen og arbeidsgruppene i september.

Fase 4 – Ferdigstille campusutviklingsplan

Forslag til campusutviklingsplan presenteres for styringsgruppen og arbeidsgruppene. Etter presentasjonen er det satt av en høringsperiode hvor det er mulig å komme med innspill eller kommentarer til planen. I etterkant av dette skal høyskolestyret behandle planen.

2 Visjon og effektmål

2.1 Visjon

En god og bærekraftig campusutviklingsplan skal ha tydelig forbindelse til virksomhetens strategier og mål. Bygg og infrastruktur er ikke mål i seg selv, men et virkemiddel for at institusjoner skal nå sine virksomhetsmål, og løse sitt samfunnsoppdrag. HiMoldes strategi fram mot 2025 ble vedtatt av høyskolestyret i mai 2019. I strategien har HiMolde formulert en visjon for virksomheten: *«Høgskolen i Molde skal tilby forskningsbaserte og internasjonalt orienterte utdanninger som gir innsikt og muligheter for studentene, bærekraftig utvikling av regionen og fremtidsrettet innovasjon i arbeidslivet.»* Av strategien fremgår det videre om HiMoldes studiesteder: *«Ved begge studiesteder, i Molde og Kristiansund, skal campusene være et strategisk verktøy for å for å oppnå de faglige ambisjonene. Campusene skal tilby gode arbeidsforhold for studenter og ansatte, og innby til samarbeid og samhandling både innad på campus og ut mot samfunnet.»*

Visjon for campusutviklingsplanen beskriver en fremtidig ønsket tilstand, er knyttet opp mot virksomhetens samfunnsoppdrag og lyder:

«Molde Campus skal være en imøtekommende og tilgjengelig møteplass for kunnskapsutvikling og innovasjon og gi de beste vilkår for forskning, formidling og refleksjon.»

2.2 Effektmål

Campusutviklingsplanens effektmål er utledet av høyskolens Strategi 2025, utviklingsavtalen mellom høyskolen og Kunnskapsdepartementet, samt trender og føringer for sektoren. Effektmål beskriver hvilke virkninger som søkes oppnådd for brukerne. I denne sammenhengen er brukerne studenter, ansatte, samarbeidspartnere og lokalmiljø, som alle har vært med på å påvirke utformingen av effektmålene.

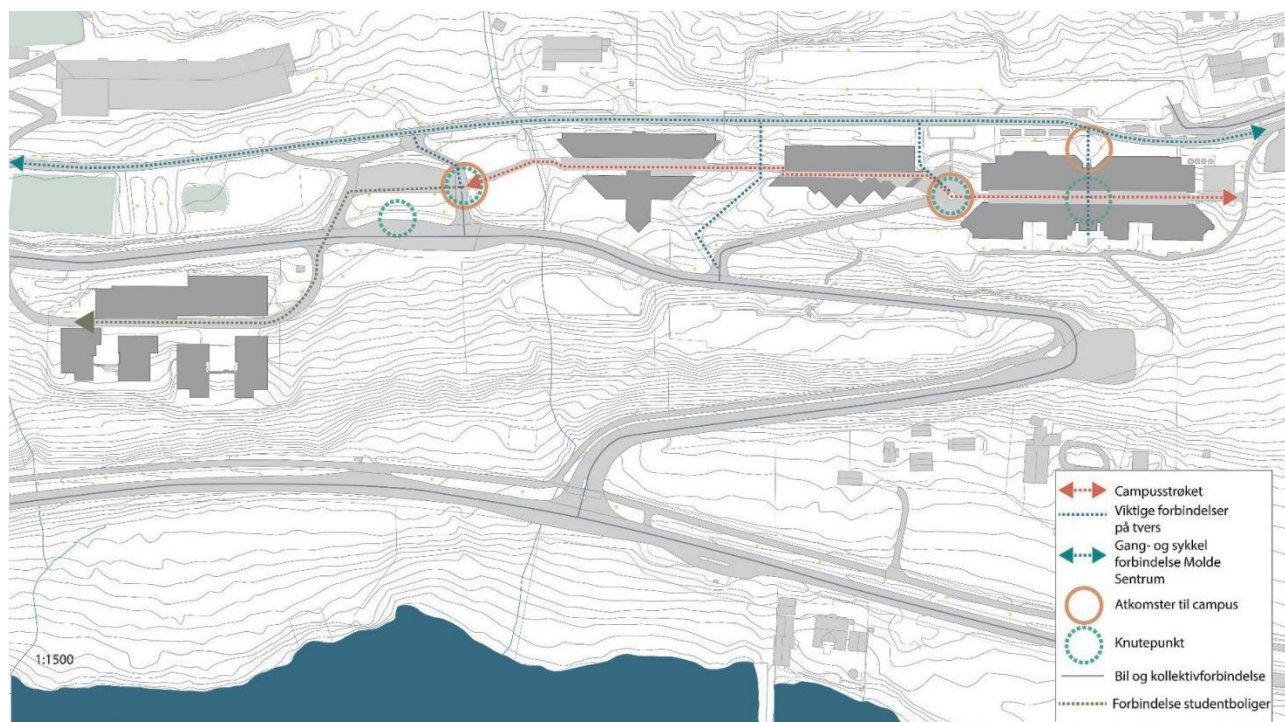
HiMolde skal disponere sine arealer og infrastruktur slik at den:

E1 UTDANNING	E2 SAMHANDLING	E3 STUDIE- OG ARBEIDSMILJØ	E4 STUDENT ATTRAKTIVITET	E5 BÆREKRAFT
Oppmuntrer og understøtter relevant, variert og fleksibel forskningsbasert undervisning av høy kvalitet	Gjør HiMolde til en synlig og aktiv samfunnsaktør for kunnskapsutvikling og innovasjon gjennom å legge til rette for flere møter og økt samhandling mellom fagmiljøer, studenter, arbeids- og samfunnsliv.	Bidrar til et inkluderende og aktivt student-, studie- og arbeidsmiljø på campus.	Bidrar til å skape et levende og attraktivt miljø for studentene på campus og i byen.	Er et bærekraftig og fremtidsrettet eksempel på nye løsninger som understøtter samfunnets felles utviklingsmål

3. Strategier og veien videre

3.1 Overordnet arealstrategi

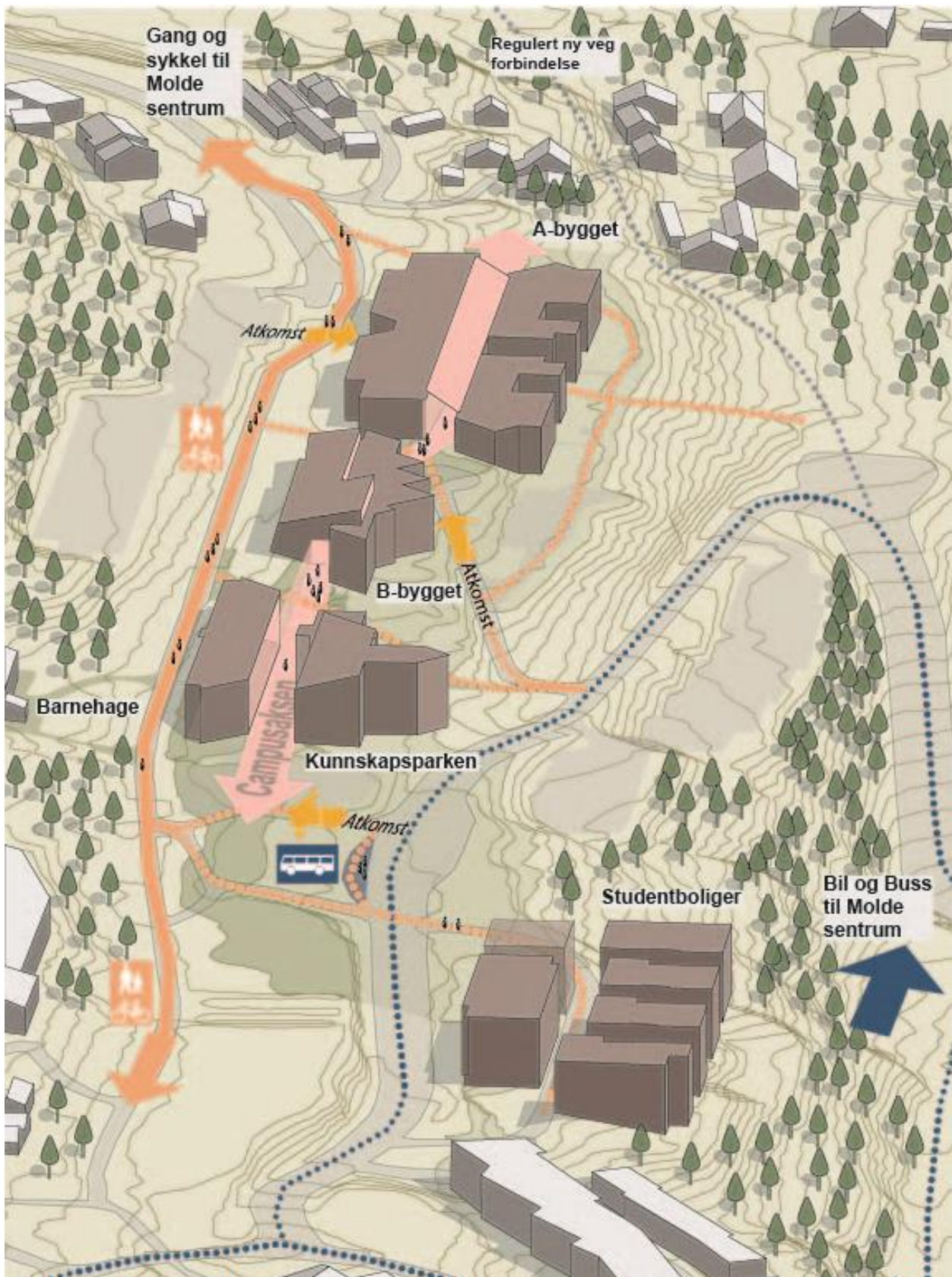
Molde campus har en fantastisk beliggenhet med tanke på utsikt mot fjorden og mulighet for friluftaktiviteter. Campus ligger mellom Moldemarka og fjorden og består av bygg A og B, kunnskapsparken, studentboliger og en studentbarnehage. Bygg A og B og kunnskapsparken ligger på rekke med utsikt ut mot fjorden. Alle tre byggene er organisert langs en campusakse, eller midtre «gate» – som også er avlesbar i uteområdene mellom byggene. Alle adkomster og hovedinnganger kobler seg på denne akse. Bak bygningsmassen går en gang- og sykkelvei i retning Molde sentrum. Tverrforbindelser kobler gang- og sykkelveien på akse. Videre utvikling av campus bør bygge videre på og styrke denne strukturen.

Figur 3: Kart som viser campusaksen, gang- og sykkelforbindelsen mot Molde sentrum, viktige tverrforbindelser og hovedatkomstene til campus.

Molde campus skal utvikles som et kompakt og levende campus gjennom:

- effektiv bruk av eksisterende bygningsmasse og utearealer.
- styrke atkomster og vitalisere campusaksen med attraktive funksjoner for studenter, ansatte og eksterne samarbeidspartnere.
- gode koblinger mellom campusaksen og arbeids- og undervisningsområder for ansatte og studenter.
- en tydelig campusakse som forbinder bygningsmasse og utearealer - direkte eller indirekte.
- parkeringsplassene bør fortrinnsvis konsentreres sør for dagens bebyggelse på campus, men er avhengig av hvor et eventuelt nybygg kan plasseres.

Figur 4: Illustrasjon som viser bebyggelsen på campus, campusaksen, hovedatkomster, viktige tverrforbindelser og hoved gang- og sykkelforbindelsen til Molde sentrum.

3.2 Innsatsområder

Innsatsområdene er basert på trender og føringer i sektoren, samt dagens bruk, utfordringer og muligheter i eksisterende bygningsmasse på campus. Innsatsområdene med tilhørende strategier vil bidra til å dekke gapet mellom dagens situasjon og ønsket situasjon på campus.

INNSATSOMRÅDER	KORT BESKRIVELSE
Helhetlig studentliv	<i>HiMolde har mål om vekst i antall studenter og at Campus Molde er et attraktivt studiested. Studentene peker på at det mangler arealer for faglige og sosiale aktiviteter samt fritidsaktiviteter. HiMolde har sammen med samskipnaden, studentorganisasjonene og Molde kommune et felles ansvar for å skape rammer for studentene som gir opplevelse av tilhørighet og felleskap.</i>
Fleksible fremtidsrettede undervisningsrom og arbeidsarenaer for ansatte og studenter	<i>Det er behov for egnede undervisningsarealer og arealer til selvstudie for å bidra til å levere undervisning av høy kvalitet. HiMolde skal ha undervisningsarealer som er fleksible og understøtter nye undervisningsformer og arbeidsformer. Det er identifisert lite fleksible undervisningsrom og manglende støttearealer til undervisningsrommene, samt steder til selvstudie og arbeid i grupper. Arbeidssonene har tradisjonell utforming og organisering og mangler arenaer for andre arbeidsformer og samhandling på tvers.</i>
Egnede spesialrom for avdeling HS og Sportlab	<i>Det er behov for fleksible og egnede spesialrom for å understøtte forskningsbasert undervisning av høy kvalitet. Det er identifisert at dagens øvingsavdeling mangler kapasitet og Sportlab er ikke godt egnet til sin bruk. Spesialrom skal utvikles med god kapasitet og fleksibilitet, utnytter potensiale for tverrfaglig bruk samt tilgjengelighet for studenter, innbyggere og eksterne aktører, for eksempel offentlig helsetjeneste og lokalt idrettsmiljø.</i>
Bygge felleskap og campusidentitet	<i>Det er identifisert behov for å bygge ned opplevelsen av A- og B- bygget som «to bygg og to verdener», samt etablere tydelige arenaer for faglig samarbeid på tvers. Klyngen med forskning, næringsliv og utdanning bør styrkes og utvikles. For å sikre sambruk av felles ressurser, samt styrking og videreutvikling av campus er det behov for å skape felles identitet mellom de ulike aktørene på campus.</i>
Samspill med arbeids- og næringsliv	<i>HiMolde skal være en synlig samfunnsaktør som bidrar med kompetanse for et arbeidsliv i omstilling og regional utvikling. Samarbeid mellom HiMolde og arbeids- og næringslivet skal økes. HiMolde som virksomhet skal tilrettelegge og videreutvikle møteplasser og arenaer på campus hvor effektivt og målrettet samarbeid med arbeids- og næringsliv kan skje.</i>
Samspill by & campus	<i>HiMolde og Molde kommune har en ambisjon om at byens innbyggere og studenter skal oppleve tilhørighet og trivsel i og stolthet over studentbyen Molde. HiMolde ønsker at byens innbyggerne bruker campus, og omvendt at studenter og ansatte bruker byen. Det er behov for å tydeliggjøre Molde campus sin rolle i kommunens planer, spesielt når det gjelder kollektivtrafikk til/fra campus og næringsliv på campus .</i>

3.3 Strategi – slik gjør vi det

Strategien beskriver hva vi skal gjøre for å oppnå ønsket effekt. Strategiene er sortert under innsatsområdene. Innsatsområdene er overlappende og noen strategier bygger opp under flere av innsatsområdene. Strategien må derfor leses som en helhet.

INNSATSOMRÅDER	SLIK GJØR VI DET
Helhetlig studentliv	Synliggjøre og etablere flere arenaer drevet av studenter for studentaktivitet, rekreasjon og fellesskap både inne og ute på campus.
	Samarbeide med kommunen og samskipnaden om en langsiktig og helhetlig utvikling av studentbyen Molde.
	Tilrettelegge for økt bruk av høyskolens lokaler på ettermiddags- og kveldstid.
Fleksible og fremtidsrettede undervisningsrom og arbeidsarenaer for ansatte og studenter	Utvikle undervisningsarealer som er fleksible og støtter ulike læringsformer.
	Utvikle støttearealer til undervisningsrommene hvor den faglige dialogen kan fortsette.
	Etablere og utvikle flere gode arbeidsplasser til selvstudie og arbeid i grupper.
	Etablere arenaer som stimulerer til faglig samarbeid på tvers.
	Etablere og utvikle undervisningsarealer som ivaretar behov for både campusstudenter, fjernstudenter, samlingsbaserte studier og kursing.
	Utbedre og utvikle bygningsmassen for å støtte digitalisering og bruk av teknologi.
	Utvikle arbeidsplasser som støtter opp under virksomhetens strategiske målsettinger og de ansattes arbeidsoppgaver.
	Stimulere til økt aktivitet utenfor kjernetiden og adgang store deler av døgnet.
Egnede spesialrom for avdeling HS og Sportlab	Utvikle spesialrom:
	• med tilstrekkelig kapasitet og fleksibilitet.
	• som utnytter potensiale for tverrfaglig bruk.
	• som er tilgjengelig for studenter og eksterne aktører, feks. offentlige helsetjeneste og lokalt idrettsmiljø.
Bygge fellesskap og felles identitet	Etablere campusaksen som organiserende prinsipp.
	Styrke visuell kommunikasjon og brukerorientering på campus.
	Styrke samarbeidet mellom de ulike eierne på campus.
	Utvikle campusområdet sammen de øvrige eierne.
	Utvikle og synliggjøre attraktive arenaer som er felles for alle brukere; kantine, bibliotek og campusaksen (vringleareal).
Samspill med arbeids- og næringsliv	Tilrettelegge for økt sambruk av arealer og gode møteplasser på campus for videreutvikling av samarbeid med arbeids- og næringsliv.
	Styrke de fysiske forbindelsen mellom Kunnskapsparken og HiMoldes arealer.
Samspill by & campus	Arbeide for at det tilrettelegges for at flere går, sykler eller bruker kollektivtransport til/fra campus.
	Arbeide for at det fremgår av Molde kommunes overordnede planer at Campus Molde er et prioritert område for kompetansearbeidsplasser i kommunen.

3.4 Veien videre - mulige aktiviteter og tiltak

Campusaksen

På kort sikt bør løsninger som krever lite organisatoriske og økonomiske ressurser i forhold til forventet effekt prioriteres. Mulige tiltak er:

- Opparbeide arealer for studie og opphold i vrimlearealene i campusaksen i bygg A og B.
- Tilrettelegge spesielt for studenter i en del av campusaksen.
- Flytte kaffebaren fra kantina ut i campusaksen
- Styrke visuell kommunikasjon (skilter, digitale media, kunst, show-cases) i atkomstområder og i fellesområder.

HiMolde søkte KDs oppgraderingsordning for forsknings og læringsarealer i 2019-budsjettet. Søknaden ble knyttet sammen med funnene i arbeidet med campusutviklingsplanen og rettet mot oppgradering og tilpasning av vrimlearealer i A og B bygget, til arealer for studier og opphold. HiMolde fikk tilslag og utbedringer skal gjennomføres i 2020. Før utbedringene kan gjennomføres skal vrimlearealene i A og B – bygget prosjekteres. Prosjekteringen av tiltak begrenses ikke til den økonomiske rammen som er tilgjengelig i oppgraderingsmidlene, men det beskrives en helhetlig løsning med flere tiltak som kan finansieres på andre måter.

Bygg A og B med tilliggende utearealer– og nye arealer

På kort sikt bør løsninger som krever lite organisatoriske og økonomiske ressurser i forhold til forventet effekt prioriteres, mulige tiltak er:

- Finne lokaler til studentdrevne aktiviteter i direkte tilknytning til campusaksen.
- Utvide eksisterende øvingsavdeling, for eksempel gjennom å innlemme personalets lunsjrom og tilstøtende kontorer for å øke arealet til øvingsavdelingen.
- Sørge for egnede lokaler til SportLab.
- Oppgradere uteareal som innbyr til opphold og aktivitet for studenter.
- Åpne og synliggjøre hovedinngangen i vest i bygg B.
- Tydeliggjøre høyskolens hovedatkomst (A-bygget ved rundkjøring).
- Rette opp og utvide gangveien mellom kunnskapsparken og bygg - B.
- Definere bruksområde til kantina.
- Samlokalisere arbeidsplassene til ledelsen.
- Undersøke muligheter for å frigjøre areal. For eksempel gjennom å omgjøre store kontorer til to enkeltkontorer, vurdere fjerne «hybelkjøkken» fra møterom o.l.
- Gjennomgang av alle klasserommene som kartlegger mulighetene for å legge til rett for fremtidsrettet og fleksibel undervisning.

Intern omrokking av arealer og arbeidsplasser, kan bidra til gode fysiske løsninger, men krever store organisatoriske ressurser og økonomiske ressurser. Behov for et flerbruksareal som kan fungere for idrett og ulike arrangementer kan ikke dekkes i eksisterende bygningsmasse. Arealutviklingen i eksisterende bygningsmasse må ses i sammenheng med behovet for eventuell ny bygningsmasse. Dette kan utredes nærmere gjennom en utredning. En utredning vil sørge for at høgskolestyret får et god beslutningsgrunnlag og foreslås igangsatt på kort sikt.

Eventuelle løsninger og realisering vil fremkomme på lengere sikt. Hvilke arealutviklingsprosjekter som skal igangsettes, hvilke utredning og hva som skal utredes er avhengig av hva slags økonomisk handlingsrom HiMolde får gjennom husleiebesparelsene. Ny leieavtale kan gi husleiebesparelser som kan gi mulighet for brukerfinansiert tiltak. Det er igangsatt en prosess med reforhandling av leieavtalen mellom HiMolde og Statsbygg. Leieavtalen går ut i 2022.

Campusområdet

Når behov for ny bebyggelse er nærmere avklart eller når andre aktører på campus skal etablere ny bebyggelse bør det vurderes nærmere hvor det er mest hensiktsmessig å bygge på campus. Sannsynligvis vil det være behov for en reguleringsplan på lengere sikt.

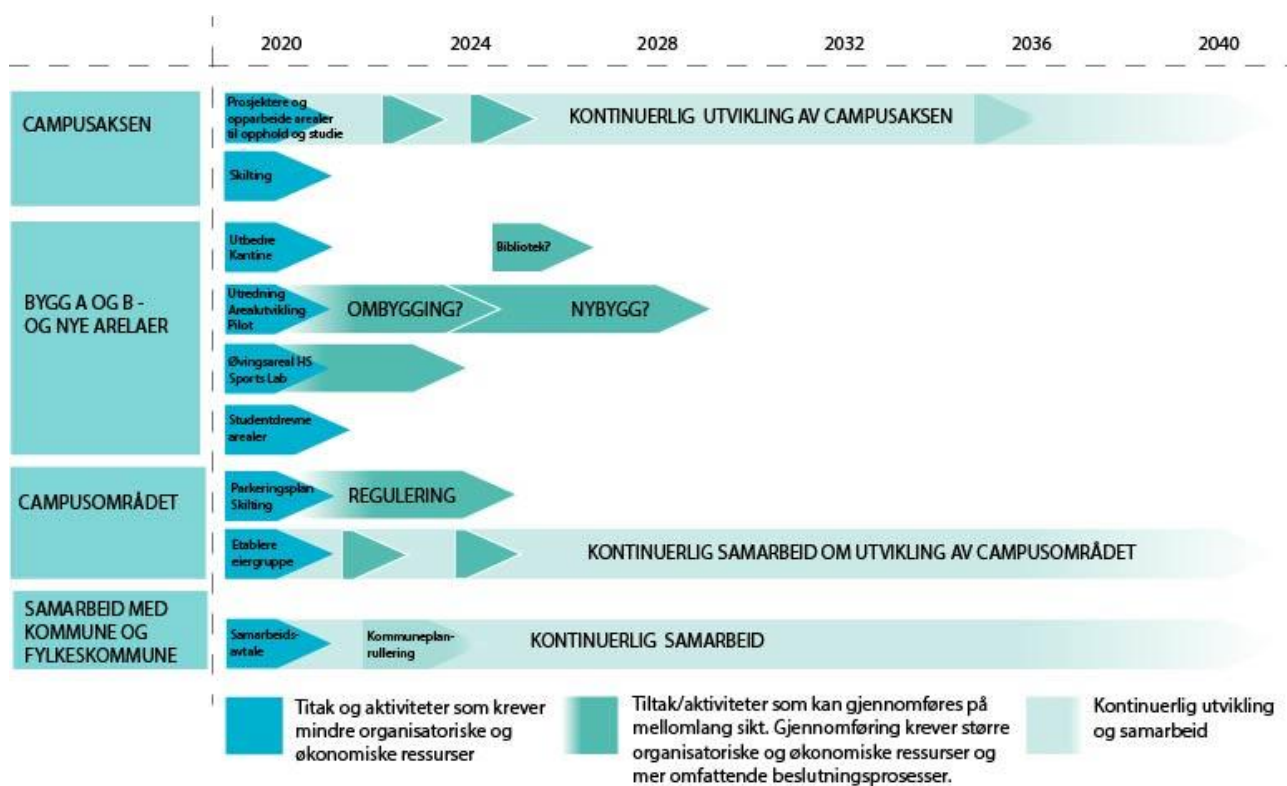
Det er avgjørende at de ulike grunneiere på campusområdet samarbeider for å sikre en helhetlig utvikling av området. For å sikre et godt samarbeid mellom de ulike grunneierne på campus kan etablering av en eiergruppe være nyttig. Mulige tiltak på kort sikt er:

- Utforske potensialet for sambruk av arealer.
- Felles skiltplan for campusområdet.
- Parkeringsplan for campusområdet.

Samarbeid med Molde kommune og fylkeskommunen

HiMolde (og øvrige grunneiere på campus) bør kontinuerlig delta aktivt i kommunale- og fylkeskommunale prosesser knyttet til byutvikling og transport. I slike prosesser bør HiMolde blant annet arbeide for:

- å øke ambisjonsnivået for kollektivtilbudet.
- at Campus Molde er et prioritert område for kompetansearbeidsplasser i kommunen.
- utbedring av mangler på gang- og sykkelveiene mellom campus og byen.

Figur 5: Diagram som illustrerer mulige tiltak og aktiviteter.

4. Bakgrunn; trender og utvikling

Bygninger representerer betydelige kostnader med lang tidshorisont. Norske myndigheter har skjerpet rammene for statens arealbruk, krav til arealeffektivisering og dokumentasjon av arealbehov før investeringer. Dette gjelder også UH-sektoren. Offentlig sektor forventer strammere økonomiske rammer fremover. Økt bevissthet om bygninger som strategiske virkemidler og økonomiske utsikter, aktualiserer effektiv arealbruk, gjennomtenkte investeringer samt fleksible løsninger som kan ivareta fremtidens behov. Gjeldende krav knyttet til arealbruk, systematisk arealutvikling og dokumentasjonskrav av arealbehov er nedfelt i Rundskriv om normer for energi- og arealbruk for statlige bygg (H-2/16) og Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028 (Meld. St. 4, 2018–2019).

4.1 Samfunnsutvikling

Mindre ungdomskull på vei over i høyere utdanning kan indikere generell nedgang i studentmassen. Livslang læring, omskolering, etterutdanning og kursing, kan dra i motsatt retning. Det forventes en utvikling med mer etterutdanning og samlingsbaserte studier, og et tettere samspill mellom læresteder og arbeidsgivere. Dette vil påvirke aktiviteter og arealbehov i sektoren.

Økt urbanisering er et annet verdensomspennende utviklingstrekk. I norsk sammenheng besluttes lokalisering politisk, men trenden med økende urbanisering vil påvirke prioriteringer når det gjelder utforming og tilrettelegging ved hvert studiested.

Ny og økt bruk av teknologi fremmer endrede arbeids- og studieformer. Digitaliseringen påvirker og utfordrer UH-sektoren på nesten alle områder; administrativt, organisatorisk og pedagogisk.

4.2 Universitets- og høyskolesektoren

Universitets- og høyskolesektoren gjennomgår en strukturendring. Fusjon mellom institusjoner er initiert blant annet for å øke studiekvaliteten gjennom større og sterkere fagmiljøer. Flere høyskoler er sammenslått og søker universitetsstatus, mens andre høyskoler er fusjonert inn i eksisterende universiteter. Studiestedene er i all hovedsak opprettholdt gjennom struktureformen. HiMolde er ikke direkte påvirket av strukturendringene. Fusjoner i sektoren gjør imidlertid at HiMolde relativt sett har blitt en mindre institusjon.

Teknologiens inntog stiller helt nye krav til praksis, utstyr og bygninger. I tillegg er teknologi et eget tema for stadig flere studieløp og større del av undervisningen. Utviklingen i bruk av teknologi må derfor planlegges sammen med utviklingen av bygningsmassen.

Økt globalisering og utvidet mobilitet skjerper konkurransen om studenter og ansatte, Samtidig øker det geografiske området både studenter og ansatte kan hentes fra. Økt konkurranse om studenter og ansatte både nasjonalt og internasjonalt krever strategiske grep fra institusjonen for å gjøre seg attraktiv og skille seg ut. Det er en konkurranse om kvalitet og relevans på fag- og forskningsmiljøer, men også en konkurranse om attraktive campus og studiemiljø.

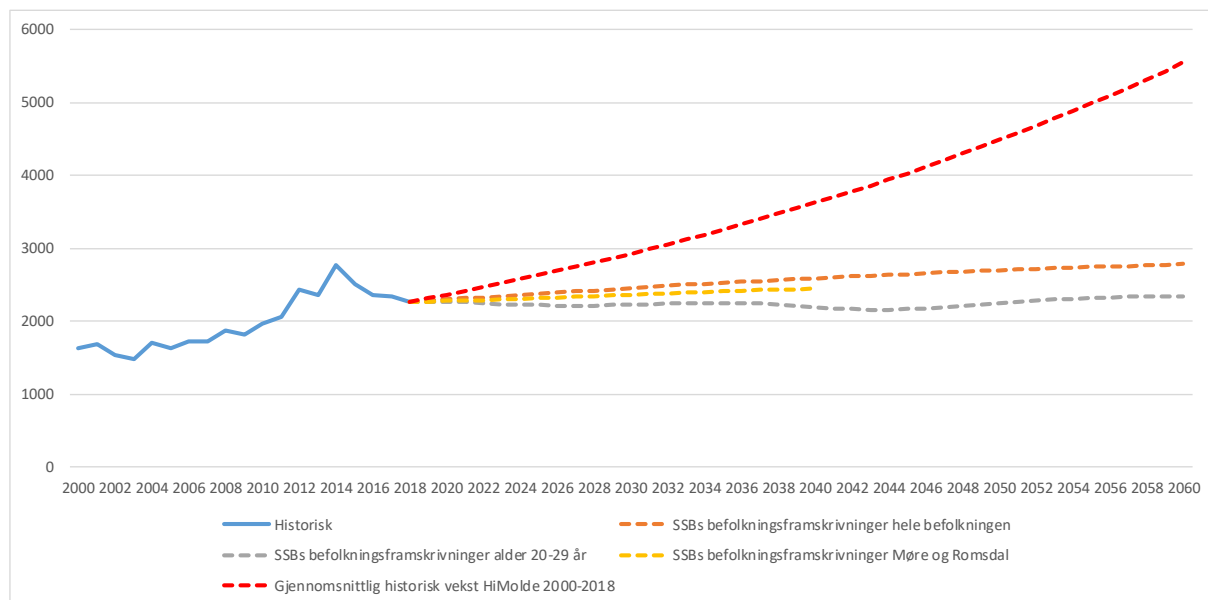
4.3 Campusutvikling – trender og utviklingstrekk

Mange av historiens mest profilerte utdanningsinstitusjoner ble lagt som satellitter utenfor storbyene. Studenter og ansatte bodde i eller tett på campus avsondret fra omverdenen. Forskning og studier skulle foregå uten forstyrrelser utenfra. Nå er det ønskelig å tilstrebe integrasjon og overlapp mellom utdanningsinstitusjoner og samfunnet rundt. Slik kan lokalt næringsliv, eksterne forsknings- og innovasjonsmiljøer, studentområder og bylivet bli en del av campus og omvendt.

For at det skal være attraktivt for studenter å oppholde seg på campus må utformingen av det fysiske miljøet ta utgangspunkt i deres behov. Det må tilbys attraktive oppholdsarealer for både studier og rekreasjon. Mange utdanningsinstitusjoner har gammel bygningsmasse som i liten grad er utviklet eller oppgradert i takt med endrede funksjonskrav, aktiviteter og preferanser.

4.4 Høgskolen i Molde

I Database for høyere utdanning (DBH) fremgår det at det var 200 årsverk og 2265 studenter ved HiMolde i 2018 (3), mens det våren 2019 er registrert 2500 studenter. Per mars 2019 er det 278 studenter med studiested i Kristiansund. Hvordan utviklingen i antall studenter vil forløpe avhenger av en rekke faktorer. Viktige drivere vil blant annet være samfunnets etterspørsel etter den type utdanning som HiMolde tilbyr, hvor attraktiv HiMolde er sammenlignet med andre studiesteder og de økonomiske rammer HiMolde får i fremtiden. Figuren under viser ulike framskrivninger for studenttallet ved HiMolde.

Figur 6: Viser ulike fremskrevne scenarier for studenttallet ved HiM, Statsbygg 2019

Hovedforskjellen mellom scenarioene ligger i om studenttilveksten vil følge SSBs befolkningsframskrivninger, eller om studentveksten vil fortsette slik den har gjort historisk. I gjennomsnitt hadde HiMolde en vekst på 2 prosent årlig i perioden 2000-2018. Figuren viser at usikkerheten i fremtidig studentmasse øker på lang sikt. Scenariet der studentveksten følger befolkningsveksten i alderen 20-29 år representerer et pessimistisk scenario, der den negative trenden de siste tre årene fortsetter, og studenttallet stabiliserer seg varig på et lavere nivå enn i toppåret 2014. Den røde linjen representerer et optimistisk scenario, der studentveksten fortsetter å vokse i tråd med det vi har sett som en lengre trend historisk. Dette utgjør et usikkerhetsspenn for en fremtidig vekst for studentmassen ved HiMolde.

HiMolde har ambisjon om å tilby det fremste innen forskningsbaserte utdanningsprogrammer. Det forutsetter faglige tilsetninger som sikrer forskningsaktivitet i de fagene det undervises i ved høgskolen. Rekrutteringsplaner må legge opp til at behovet for ansattkompetanse som bidrar til at forskning omsettes i god undervisning og vice versa. Studie- og undervisningsledelsen må følge opp vitenskapelig ansatte når det gjelder utviklingen innen universitets- og høgskolepedagogikk. Studie- og universitetsledelsen må også styre digitalisering, innføring og implementering av ny teknologi og teknologisk praksis.

Selv uten vekst i antall studenter har HiMolde lite areal pr student sammenlignet med lignende institusjoner. HiMolde er en av de minste institusjonene i sektoren. Størrelsen på bygninger og fagmiljøer gir korte avstander. For HiMolde kan etterspurt kobling av fag, etablering av tverrfaglige miljøer og prosjekter både for studenter og ansatte være lettere å få til enn ved større og mer komplekse institusjoner.

4.5 Nye undervisnings- og arbeidsformer

I rapporten «Campusutforming for undervisning, forskning, samarbeid og læring» (Kunnskapssenter for utdanning, desember 2017), er flere forskningsartikler som omhandler faktorer som har innvirkning på et godt og tidsriktig læringsmiljø gjennomgått og analysert. Utredningen peker på at studenter i mindre grad enn tidligere bruker lesesaler og undervisningsrom til faglig arbeid, men at de i større grad studerer utenfor eller på andre steder på campus. Studentene etterspør fleksible læringsrom. I

rapporten konkluderes det med at institusjoner for høyere utdanning må legge om fra lærerstyrt undervisning til undervisningsmåter som støtter studentaktive læringsformer. Lærerstyrt undervisning er definert som at de ansatte «leverer» faginnhold til studentene, at den som underviser snakker mer enn studentene, og at studentene får for liten tid til undersøkende aktiviteter, diskusjoner, samarbeid og oppgaver.

Gjennom Stortingsmelding nr 16 «Kultur for kvalitet» er det tydelig kommunisert hvilke forventninger regjeringen har til høyere utdanning. For HiMolde betyr det at:

- Merittering av undervisere følges opp med dokumenterte resultater, med kvalifisering gjennom etterutdanning i UH-pedagogikk og didaktisk forskning og refleksjon.
- Det skal etableres pedagogiske team og samarbeidet mellom undervisere skal styrkes.
- Videreutvikling av forskningsbasert undervisning skal trekke studenter inn i forskningsprosjekter og forskningsprosjekter inn i undervisningen.
- Undervisningskvaliteten skal heves ved hjelp av et differensiert sett av virkemidler, herunder digitale verktøy.

Fremtidens undervisning vil være mer variert, fleksibel og med bruk av studentaktive metoder og laboratorieaktivitet. Undervisningen vil være mer internasjonal med gjesteforelesere, –forskere og studenter fra utlandet. Dette krever videreutvikling av faglig og pedagogisk kompetanse, og utvikling av personalet slik at Høgskolen i Molde alltid tilbyr relevant, variert og fleksibel forskningsbasert undervisning av høy kvalitet. Måloppnåelse kan identifiseres gjennom studiebarometeret, kursevalueringer og kvalitetsgrupper.

4.6 Teknologi

Styrt digitalisering er et virkemiddel for å heve kvaliteten i forskning og utdanning og bidra til attraktivitet. Økte krav og forventning til enhetlig digitalisering og etterspørsel etter utvidet bruk av teknologi både generelt og i ulike enheter, fagmiljøer og studieprogrammer, utfordrer lærestedene både når det gjelder investeringer i utstyr, systemer, kompetanse og digital/teknologisk praksis. Digitalisering og utvidet bruk av teknologi åpner for mange nye muligheter i tradisjonell grunnleggende universitets- og høyskolepedagogikk og kan også være en driver for betydelige endringer i undervisningsformer.

Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning (UNIT) har utarbeidet en strategi med tilhørende handlingsplan for digitalisering i høyere utdanning og forskning. HiMolde har p.t. ikke noe egen strategi eller handlingsplan for digitalisering i egen virksomhet.

5 Dagens situasjon

5.1 Utdanningstilbud, forskning og studier

HiMolde, en av de minste institusjonene i sektoren, er opprinnelig et resultat av en fusjon i 1994 da sykepleierhøgskolen og distriktshøgskolen gikk sammen til Høgskolen i Molde. Logistikk har lenge vært HiMolde sitt flaggskip, med Ph.D.-utdanning i logistikk allerede fra 2003, en forutsetning for at HiMolde fikk status som vitenskapelig høyskole i 2010. I 2014 fikk HiMolde godkjent sitt andre doktorgradsprogram, innen helse- og sosialfag, basert på et samarbeid med Høgskulen i Volda.

Høgskolen har i dag 12 bachelorutdanninger, 7 masterutdanninger, 2 Ph.D.-utdanninger og 17 videreutdanninger og årstudier. Først og fremst tilbys utdanninger på Molde campus, men noe av tilbudet ligger til HiMoldes studiested i Høgskolesenteret i Kristiansund.

Nedenfor oversikter over organisasjonen og aktivitetene ved HiMolde. Oversiktene er hentet fra Årsrapport 2018-2019. Henviser til årsrapporten for en mer detaljert oversikt over aktiviteter, resultater og status for forskning og utdanning.

Nøkkeltall Årsverk

Årsverk (på bevilgning)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Administrasjon (eks renhold)	51,1	50,8	52,9	53,8	54,9	56,3	56,3
Renhold	6,9	6,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Årsverk HS (eks stipendiater)	41,9	43,6	45,8	46,3	48,7	53,9	54,5
Årsverk LOG (eks stipendiater)	48,0	25,0	27,0	27,4	29,8	33,4	35,5
Årsverk ØS (eks stipendiater)	-	24,8	25,6	26,2	28,3	30,5	31,8
Stipendiater	18,0	17,6	17,0	20,0	21,0	24,0	24,0
EUV (eks adm)	2,0	1,2	1,0	1,0	1,2	1,2	1,2
Rektorat	1,0	1,0	1,0	2,3	1,8	2,3	2,3
Totalt	168,9	170,5	175,8	182,5	191,1	207,0	211,0

Figur 7: HiMoldes studieportefølje. HiMolde har en sammensatt studieportefølje som spenner fra årstudier til doktorgradstudier. HiMolde er delt i tre faglige avdelinger; helse og sosialfag (rosa), økonomi og samfunnsvitenskap (blå) og logistikk (grønn).

Totalt antall studenter ved høyskolen sank i 2018 med 65 fra 2017. Nedgangen i antall studenter skyldes blant annet avviklingen HiMoldes studietilbud innen rettsvitenskap i Trondheim. Med nedgangen i studenttall sank produksjonen av egenfinansierte studiepoeng noe fra 2017 til 2018. Det er likevel den nest høyeste produksjonen høyskolen noen gang har hatt. Bredden i studietilbudet utvides også. Høsten 2018 tok HiMolde for første gang opp vernepleierstudenter ved studiested Kristiansund.

Nøkkeltall Studenter

	2014	2015	2016	2017	2018
Antall studenter totalt	2 764	2 498	2 365	2 332	2 267
- derav egenfinansierte	2 192	2 103	2 149	2 232	2 222
Studiepoengsekvivalenter (egenfinansierte)	1 412	1 448	1 422	1 537	1 496
Antall uteksaminerte bachelor kandidater	320	354	400	385	302
Antall uteksaminerte master kandidater	88	66	127	94	116
Antall uteksaminerte doktorgradskandidater på egen ph.d	3	3	5	5	4
Totale inntekter (tall i tusen)	202 598	202 872	209 137	226 479	244 416
- derav statlige bevilgninger (tall i tusen)	189 216	191 712	194 616	212 653	227 269
Antall årsverk	170	178	188	192	202

Antall publiseringspoeng i 2018 tilsvarer 0,93 poeng pr UF-årsverk, en økning sammenlignet med fjoråret og et resultat som er bra i sektoren. Eksterne forskningsmidler økte i 2018 sammenlignet med foregående år og utgjorde 8,7 millioner, 3,8 % av totalbudsjettet.

Avdeling for helse- og sosialfag (HS)

HS er den største avdelingen ved HiMolde. Avdelingen tilbyr bachelor i sykepleie og vernepleie på heltid og deltid, master innen helse- og sosialfag, Ph.D. i helse og sosialfag, en mengde videreutdanninger og årstudium i velferdsteknologi. Avdelingen arbeider for mer praksisrettet forskning, å utvikle simuleringsenhet med fysiologisk testlaboratorium og videreutvikle øvingsavdelingen. HiMolde har invitert både kommunen og helseforetaket til dialog om bruken av et

slikt laboratorium. Avdelingen har også begynt å se på fysisk aktivitet og forebyggende helse i sammenheng.

Avdeling HS forventer utdanning av helse og sosialfaglige profesjonsutdanninger fra bachelor til doktorgradsnivå vil bli et utviklings- og satsingsområde med tanke på å møte den demografiske utfordringer med en aldrende befolkning og relativt sett færre arbeidsføre. Samfunnsbehovene og utviklingen i helsesektoren synliggjør samarbeidspotensiale mellom HS, ØS og LOG

Avdeling for logistikk (LOG)

Avdeling LOG arbeider for å utvikle studieprogrammene systematisk med tanke på relevans, med balansering av generisk kunnskap og mer spesifikke utviklingsbehov. Avstemmingen av relevans kan til en viss grad måles gjennom dialoger med våre studenter framtidige arbeidsgivere, og en viss benchmarking mot hva sammenlignbare studietilbud er utformet. Samtidig skal vi ha faglige velbegrunnede og tydelige oppfatninger av hva som skal være hovedprofilen i programmene. LOG har et aktivt Ph.D.-program som skal ivaretas, og flere sterke masterprogrammer i logistikk. Alle studiene har en god økning i antall førstegangssøkere, noe som gir et fint utgangspunkt for å planlegge videre utvikling.

Avdeling for økonomi og samfunnsvitenskap (ØS)

ØS er den nest største avdelingen ved HiMolde. Avdelingen leverer flere ulike bachelor- og masterprogrammer innen økonomi og samfunnsvitenskap. For alle avdelingene ved høyskolen gjelder det at utdanningene skal kontinuerlig fornyes og videreutvikles, i tett dialog mellom høyskolen, arbeidslivet og klyngene. Studietilbud som etterspørres av både arbeidslivet og studentene skal prioriteres. For ØS er innsatsen også innrettet for å motvirke noe lavere produksjon og tilsøkning til avdelingen og justere det samlede studietilbudet etter at noen studier er endret eller har falt bort.

5.2 Studentvelferd

Studentsamskipnaden i Molde (SiMolde) arbeider for at studentene skal få en god, meningsfylt og aktiv studietid. SiMolde har kontor på Høyskolen og virksomheten omfatter drift og formidling av boliger, bokhandel, kantinedrift, barnehage og tjenester fra studentrådgiver og studiemiljøkoordinator. SiMolde Bolig har 249 studentboenheter på campus og 140 fordelt på to andre lokasjoner. Med en utvidelse med 56 boenheter på campus oppnås en dekningsgrad på 18 prosent, noe som regnes som bra for høyskole lokalisert i by. Det skal innredes kjellerstue til felles bruk som et bidrag til studentvelferden.

iStudent er Molde-studentenes studentersamfunn. De har ansvaret for de to største arrangementene ved høyskolen, åpningsuka og vinteruka. iStudent har følgende utvalg:

- Comitium (forum for juss- og samfunnsfagstudenter)
- Econa HiM (landsdekkende interesseorganisasjon for økonomer med gruppe i Molde)
- iFri (moldestudentenes friluftslivgruppe)
- ESN (Erasmus Student Network)
- Karriereforum (utvalg som arbeider mot næringslivet)
- SMS (Sport Management Seminars, har som formål å hente inn foredragsholdere)
- Logistikkforum (faglig møteplass for logistikk- og økonomistudenter)
- MSH (moldestudentenes helseutvalg)
- Start HiM (arbeider med å fremme entreprenørskap blant studentene ved høyskolen)
- Smuget (studentenes egen pub)
- MSI- Moldestudentenes idrettslag

5.3 Interaksjon mellom HiMolde, lokalmiljø og eksterne aktører

HiMolde møter andre aktører i lokalmiljøet og regionen gjennom ulike fora, arenaer og arrangementer. I forbindelse med åpningen av studieåret de siste årene har byens befolkning blitt invitert på utekonsert på torget. Hensikten er både å gi noe il byen og å vise frem HiMolde studentene til byens befolkning.

HiMolde samarbeider omkringliggende innovasjonsmiljøer, næringsliv og kommunale og fylkeskommunale instanser på mange arenaer. HiMolde har tilknytning til Møreforskning Molde AS, og noen har i lengre perioder hatt professor II-stillinger der. Flere av Møreforskings ansatte er i oppdrag

hos HiMolde som forelesere. HiMolde samarbeider med Møreforskning om prosjektutvikling. HiMolde deltar også hvert år med arrangementer i forbindelse med forskningsdagene og har faste deltagere i alle ni tverrfaglige arbeidsgrupper sammensatt av representanter fra deltagervirksomhetene i NCE iKuben.

HiMolde spiller en nøkkelrolle i Campus Kristiansund-utviklingsprosjektet med rektor i styringsgruppen og direktøren i prosjektet. HiMolde har bidratt til fornying og utvidelse av eksisterende akademisk aktivitet og innovasjonsvirksomhet i Kristiansund, med nye studieprogrammer allerede fra høsten 2019, og TTO-etableringen. I 2018 ble det initiert en konseptvalgutredning for HiMoldes eventuelle inntreden i en leieavtale for Campus Kristiansund eiendomsutviklingsprosjektet på Devoldholmen i Kristiansund sentrum.

Årsmeldingen synliggjør mangfoldet og innholdet i aktivitetene knyttet til samarbeide med andre aktører i regionen, både de som er nevnt i dette avsnittet og andre.

5.4 Bygningsmassen

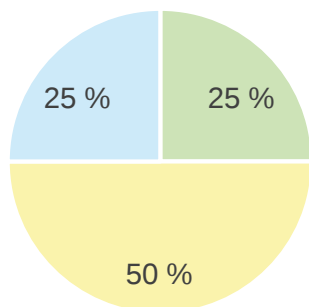
Høgskolen i Molde leier i all hovedsak lokaler av Statsbygg på Campus Molde. I tillegg leier høyskolen lokaler av Kunnskapsparken Eiendom AS. Hele fjerde etasje på 283 m² i det sørlige bygget er leid for en periode på 2 år fra og med 15 september 2018. I tillegg er det en opsjon på 1 + 1 år. Nedenfor er noe informasjon om bygningsmassen som høyskolen leier av Statsbygg.

Adresse	Britveien 2, 6410 Molde		
Kommune nr.	1502		
Gbnr. og areal	22/124	Ca. 46 350 m ²	
Bygg, areal og ev. innhold	Hovedbygning, Bygg A	Ca. 9 600 m ²	Byggeår: 1993
	Bygg B	Ca. 4 390 m ²	Byggeår: 2003
Brutto gulvareal	Ca. 15280 m ²		
Eiersituasjon	Statsbygg		

Arealene er gruppert på funksjon. Arbeidssonen med kontorarealer, møterom og tilliggende støttefunksjoner utgjør ca ¼ av arealene. Undervisningsrom, vranglearealer, kantine, bibliotek med mer er ca. halvparten av arealene. Omtrent ¼ «forsvinner» i tekniske anordninger utenfor høyskolefunksjonene.

Arbeidssone	Andre formål	Teknisk
- Kontor - Møterom - Møterom i Kontor - Grupperom*	- Sosial sone - Undervisningsrom - Auditorium - Grupperom	- Teknisk rom - Sjakter - Rømning

* Grupperom sorterer naturlig under 'andre formål' som i hovedsak utgjør arealene studentene benytter. I arealkartleggingen har de grupperommene som ligger i tilknytning til arbeidssonene bli sortert inn her og de som ligger sammen med undervisningsrom og bibliotek, derfor splittet på to kategorier.

Blå kategori – Teknisk, er arealer som i liten grad finnes som tilgjengelig areal, har bruks- eller oppholdskvaliteter. Kan betegnes som dødt areal.

Gul kategori – Andre formål, er arealer til undervisning, studier og rekreasjon. For studentene utgjør dette deres arenaer. I gul kategori er anslagsvis halvparten undervisningsrom. I arealrapporten er det utdypende oversikter over arealer fordelt på funksjon og rom og registrert bruk og brukeropplevelser. Disse rommene er i første omgang forbeholdt undervisning. Den andre halvdel av gule arealer er de arealene som er tilgjengelige for studenter (og ansatte) til selvstudier, rekreasjon, organisasjonsarbeid og funksjoner som kantine og bibliotek. Gul og grønn sammen utgjør bruksarealene for studenter og ansatte.

Grønt areal, arbeidssoner, er synliggjort som egen kategori fordi det både er egne forskriftskrav for utforming og innretning av arbeidsplasser og instruksjoner med føringer for maks arealbruk per ansatt for fremtidige statlige kontorlokaler.

Kontorene er private, så alle ansatte har alltid tilgjengelig arbeidssted for tid som ikke er bundet opp til undervisning og møter, men studentene deler på veldig begrensede arealer, både i omfang og variasjon for den tiden som ikke er bundet opp i undervisning som de har til rådighet til selvstudier. I hovedsak ligger ansattes kontorer på solsiden med utsikt mot fjorden, mens undervisningsrom, vranglearealer og studentarealer i større grad ligger i bakkant. Det er forskriftskrav knyttet til areal, dagslys og utsyn for arbeidsplasser. Studentarbeidsplasser har ingen slike krav. Kontorene til ansatte binder opp store mye fasade og dagslystilfanget inn i bygningen, mens funksjoner som grupperom, møterom, undervisningsrom og sosiale soner i varierende grad er tilgodesett med dagslys og utsyn.

Rapporten Arealkartlegging viser registrert tilstedeværelse uke 36 og 37 2018. Mer om variasjoner, grunner til variasjon og bruksmønstre for ulike funksjoner i vedleggsrapporten Arealkartlegging.

5.5 Bygningsmassens tilstand og tekniske installasjoner

Det ble gjennomført tilstandsanalyse i 2014.

Tilstandsgrad bygg A: 1,18 Energimerke: Gul B (2019)

Tilstandsgrad bygg B: 0,86 Energimerke: Gul B (2019)

Samlet tilstandsgrad basert på antall kvadratmeter (15.280 m² BTA): 1,08

(Det er ikke vurdert tilstandsgrad på Energisentralen fra 2016 på 166 m² BTA)

En samlet tilstandsgrad på 1,08 innebærer, selv om analysen ligger noen år tilbake i tid, at bygningsmassen er i god stand og godt vedlikeholdt. Takst avholdt i 2019 av OPAK i forbindelse med reforhandling av leiekontrakten konkluderer med at byggene holder en «Brukbar-bra» standard (etter en skjønsmessig vurdering fra takstmann hvor skalaen er; topp – meget bra, brukbar – bra, tvilsom og uakseptabel).

Tekniske installasjoner

Ventilasjon: Balansert ventilasjon

Sentral driftskontroll (SD): Sentralt

Oppvarming: Bergvarme med vannbåren varme til radiatorer. Manuell termostattstyring. Både bygg A og B har el kjel for spisslast og backup.

Brannvarsling: Heldekkende brannvarslingssystem

Solavskjerming: Alle vinduer i bygg B er eller blir foliert

Ingen større oppgraderinger foretatt senere år utenom energiforsyning og diverse ombygginger. Videre oppgraderinger stilt litt i bero i påvente av ferdigstilling av campusplan. Det er behov for oppgradering/utskifting av ventilasjonssystem. Brønnpark har kapasitet til å forsyne større bygningsmasse med energi, men det trengs da ny(e) varmepumpe(r).

Fleksibilitet

Relativt stor fleksibilitet i A-bygget med bærende yttervegger med 3 i utgangspunktet separate bygg bundet sammen med glassgata 90-metersskogen. Bygg B mer rigid med innvendige bærende langsgående vegger som kan være begrensende for å kunne åpne opp og skape mer fleksible lokaler

5.6 Høgskoleområdet

Campus ligger vest for Molde sentrum, det er ca. 3 km mellom sentrum og campus.

Campusområdet fremstår som relativt kompakt. Det er flere aktiviteter og tilbud utover undervisning på campus, og variasjon i nærliggende arealformål som næringsliv, boliger, skole og barnehage er på å skape aktivitet i nærområdet. Det er ulike grunneiere på campusområdet. Hovedbygningene på campus (bygg A og B) ligger på Statsbyggs eiendom. Molde kommune er annen stor eiendomsbesitter innenfor området mellom studentboligene og campus. Øvrige grunneiere er Kunnskapsparken Eiendom AS, Protomore kunnskapspark og Studentsamskipnaden i Molde.

Figur 8: Oversikt over eiendomsstruktur på campusområdet. Kilde: Stedsanalyse HiMolde, Asplan Viak.

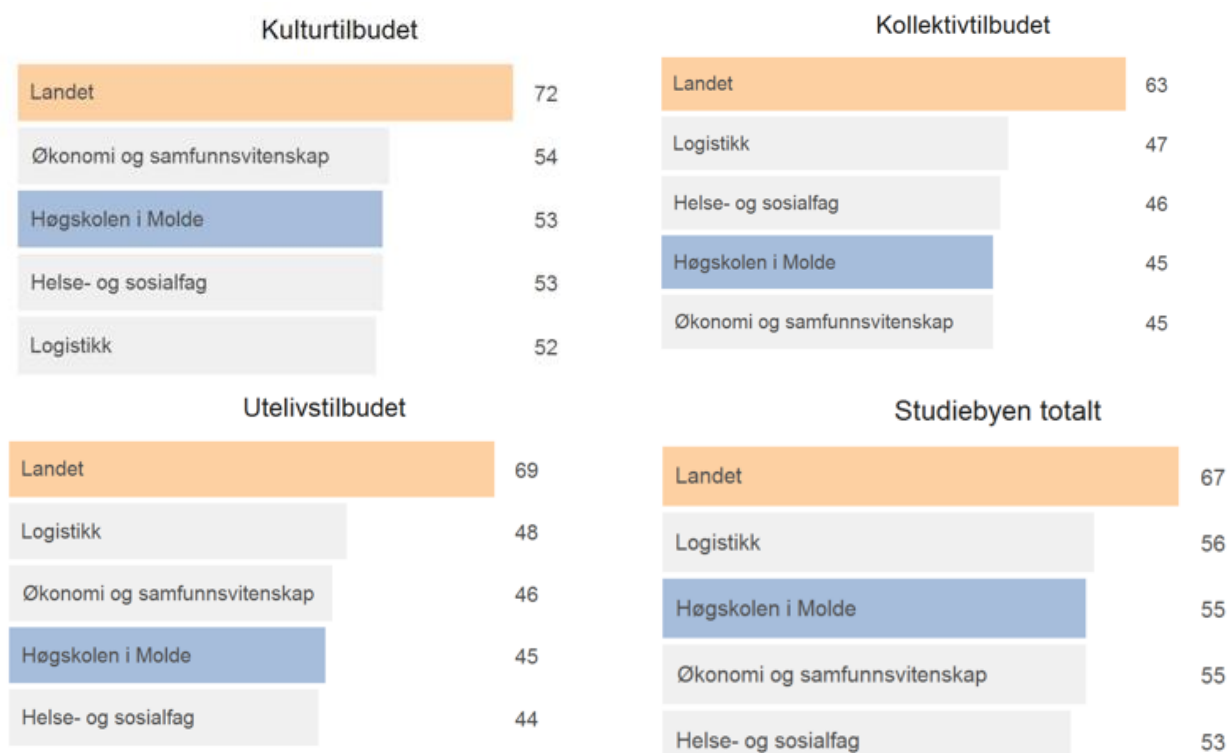
6. Funn; utfordringer og muligheter

Dette kapittelet synliggjør sammenhengen mellom utpekte innsatsområder, strategiske mål og funn og brukerinnspill fra aktivitetene som er gjennomført i arbeidet med campusutviklingsplanen. Innspill fra prosjektdeltakere er innhentet i oppstart og midtveismøtet og fra aktivitetene oppsummert i vedleggene til campusutviklingsplanen: Arealkartlegging, Stedsanalyse, Planutredning og Mulighetsstudien.

6.1 Helhetlig studentliv

Med helhetlig studentliv menes samspillet mellom studier og fritid med de arenaene, aktivitetene og fasilitetene studentene har tilgjengelig både for formelle og uformelle deler av studiene og andre aktiviteter.

Studentenes behov er en del av det som har vært prosjektutløsende for campusutviklingsplanprosjektet. Studentrekruttering og studenttilfredshet er avgjørende for campus og HiMoldes tilstedeværelse. Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT) skal gi innsikt i hvordan studentene har det og hvordan velferdstilbudet til studenter kan bedres. På mange tema scorer høyskolen rundt landsgjennomsnittet. I analysen blir studentene også spurt om hvor tilfreds de er med studiebyen. HiMolde scorer under landsgjennomsnittet på temaene; utelivstilbud, kollektivtilbudet, kulturtilbud, studentmiljø og studiebyen totalt. I oppstartsmøte og midtveismøte har både studenter, ansatte og eksterne aktører pekt på at det er behov for å øke studenttilfredsheten på temaene som er nevnt. Det er også blitt kommentert flere ganger at ambisjonsnivået for hvor tilfreds studentene er, bør ligge høyere enn å ligge jevnt med landsgjennomsnittet.

Figur 9: Resultat for Molde fra SHoT 2018. Studentene er bedt om å oppgi hvor fornøyd du er med byen du studerer i når det gjelder (0-100 poeng).

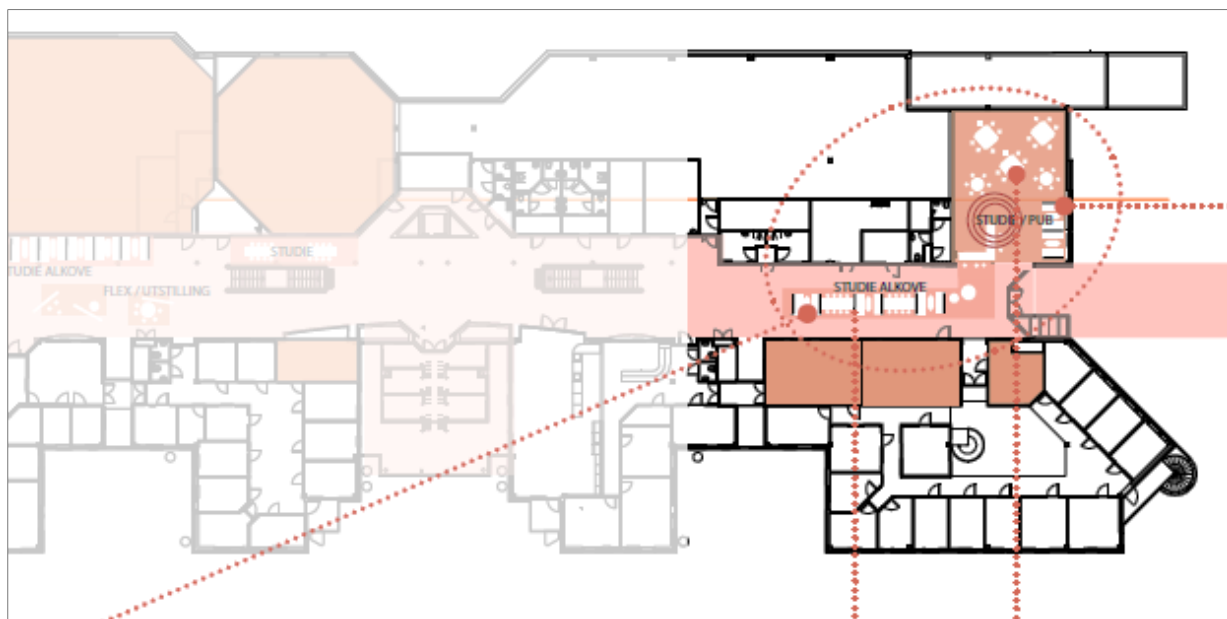
HiMolde har få studenter sammenlignet med en del andre campuser og studiesteder og ca. 10 % av studentene er bosatt i studentboliger på campus. En del av studentene er deltidsstudenter og disse er det mer krevende å integrere i lokal- og studentmiljøet. I workshop i oppstarts- og midtveismøte kom det frem mange ulike forslag for å øke studenttilfredsheten:

- Studenthus
- Flerbrukshall som kan brukes til undervisning på dagtid
- Bedre treningsfasiliteter på campus, ute og inne

- Park, sandvolleyball, idrettsanlegg, flerbrukshall
- Utstyrspool: Kajakker, randone, terrengsykler osv
- Flere tilbud på campus: Kultur, idrett, fritid, servering
- Etablere gode arenaer for studentinitierte arrangementer på campus; konserter, quiz, spillkveld, fester mm
- Samarbeid frivilligheten og studenter: koble studenter på i kulturlivet
- Bedre kulturtilbud for unge voksne
- Får til rabatt-ordning for studenter som reiser kollektivt til HiMolde
- Egne aktører som får husrom i lokalene til HiMolde (eks. kiosk, kafe, restaurant)
- Urban garden på campus
- Kreative hobbyer (sløyd-hall) (keramikk) etc
- Taket på den nye varmesentralen foreslås opparbeidet som takterrasse

Synliggjøre og etablere flere arenaer drevet av studenter for studentaktivitet, rekreasjon og fellesskap både inne og ute.

Mange etterspør studenthus. Beskrivelsen av hva et slikt hus skal inneholde varierer. Fellesnevneren er idrettsfasiliteter, kulturscene og arealer som oppleves som studentene sine arealer. Arenaer hvor studenter «finder hverandre» og kan utvikle sin egen kultur. På kort sikt foreslås det å samle studentrelaterte funksjoner i et tyngdepunkt i eksisterende bygningsmasse. Med for eksempel arbeidsplasser for studentfrivillighet og en cafe/pub/studiehule. Disse arealene må studentene få sette sitt preg på. I mulighetsstudien er dette vist en slik løsning i øst-enden av A-bygget, se figur 23 og 24.

Figur 10: Forslag til løsning i østende av bygg A vist i mulighetsstudien.

Figur 11: I mulighetsstudien er det med ulike eksempelbilder vist hvordan sonen kan møbleres.

På lengre sikt er hallflate for lagidrett og kulturscene behov som kan vurderes videre inn en utredning av arealbehov. I alternativ 1 og 2 til ny bygningsmasse i mulighetsstudien er det vist et multifunksjonelt

volum («en storstue») som kan tenkes brukt til både idretts- og treningsaktiviteter, formelle og uformelle arrangementer. Det er etterspurt større aktivitetsflater til ballspill og opphold ute. Campus ligger i et skrått terreng og det mangler flate arealer. I stedsanalysen pekes det på området nedenfor snuplassen mellom bygg A og B kan egne seg til en annen bruk. Et annet alternativ er å vurdere å bruke noen av dagens parkeringsplasser midlertidig til for eksempel sandvolleyballbane eller ballbane.

Samarbeide med kommunen og samskipnaden om en langsiktig og helhetlig utvikling av studentbyen Molde.

Både HiMolde og Molde kommune har en ambisjon om at byens innbyggere og studentene skal føle tilhørighet, trivsel og stolthet over studentbyen Molde. For eksempel har mange andre vertskapsbyer utarbeidet planer for hvordan dette skal gjøres i felleskap. Slike planer er ofte initiert fra kommunen og vedtas av både høgskolestyret og kommunestyret. I forbindelse med kommunesammenslåingen utarbeider Molde kommune og HiMolde en faglig samarbeidsavtale. Muligheten for at denne kan utvides til å også omhandle flere temaer som studentboliger, kollektivtrafikk, omdømmebygging, samspill med næringsliv, studentvelferd, studentkultur, idrett o.l. bør undersøkes.

6.2 Fleksible fremtidsrettede undervisningsrom og arbeidsarenaer for ansatte og studenter

Med fleksible og fremtidsrettede undervisningsrom og arbeidsarenaer for ansatte og studenter menes løsninger for ulike former for arbeid, studier og undervisning. Her sammenstilles kort funn fra arealkartleggingen og innspill knyttet til utforming av undervisningsarealer og arbeid for studenter og ansatte med de utpekte strategiene.

Utbedre og utvikle bygningsmassen for digitalisering og bruk av teknologi

Ny teknologi og økt bruk av teknologi har frigjort mange aktiviteter fra stasjonær utførelse. Eksempelvis erstatning av stasjonær pc med bærbar pc. Mange aktiviteter er i hovedsak knyttet til bruk av pc og er i liten grad låst til noen lokasjon i seg selv. Endring av kultur og etablering av ny praksis er pågående. Kontorarbeid frigjøres fra kontoret og til andre arenaer. Studier frigjøres fra lesesaler og til andre steder. Ved god tilgang til nett, strøm, skjermer og teknisk utstyr kan teknologi bidra til nye bruksmuligheter. Digitale bookingsystemer kan åpne for mer intensiv bruk av ulike arealer og funksjoner. Det kan bidra til større valgfrihet for den enkelte og mer variasjon i valg av arenaer for arbeid, studier og undervisning. All endring er ikke endring bort fra det gamle, men snarere en form for utvidelse av repertoaret. Det skal fortsatt også legges til rette for undervisning med tavle og kritt.

Etablere og utvikle undervisningsarealer med tilhørende støttefunksjoner som møter funksjonelle behov for campusstudenter, fjernstudenter, samlingsbaserte studier og kursing.

I dialogen med brukerne beskrives et mangfoldig bruksmønster. Mange forhold bidrar til variasjon som:

- Intensive forelesningsperioder og eksamensperioder
- Praksisperioder trekker både studenter og ansatte vekk fra campus
- Semesterstart, karrieredager, festivaler og samlingsbaserte kurs og studier medfører massive innrykk

Mulig tiltak er gjennomtenkt samtidighet, utvidet tidsspenn for undervisning, tilpasninger av bygningsmessige ressurser slik at de er egnet til ulik bruk.

Utvikle støttearealer til undervisningsrommene hvor den faglige dialogen kan fortsette.

I dag ligger auditorier og undervisningsrom rett til vrimlearealer. Dette gjør atkomst og orientering enkel, men det er i liten grad etablert læringsstrøk hvor undervisningsrom og tiliggende rom spiller sammen på måter som bidrar til å utvikle og variere undervisningen. Vrimlearealet i bygg B er et unntak. Her er møblerte vrimlearealer i noen grad tatt i bruk som støttearealer til undervisningsrommene.

Strategien foreslår å utvikle støttearealer til undervisningsrommene. Når studenten går ut av en formell undervisningssituasjon bør det finnes støttearealer hvor den faglige dialogen kan fortsette. Det vil bidra til miljø for trivsel, læring og fellesskap.

Utvikle undervisningsarealer som er fleksible og støtter ulike læringsformer.

Auditorier er i mindre grad enn før foretrukne undervisningsrom, og store auditorier har gjerne liten relevans mot gruppestørrelsene for undervisning. Registreringene av bruk indikerer at dette også er tilfelle ved HiMolde. Men det store auditoriet er arenaen for de store anledninger. Det er et dilemma at rommet er lite brukt og at det av mange ikke vurderes å være godt egnet til undervisning. I dag står auditoriene mye tomme, mens det er press på andre undervisningsrom og grupperom mv. Strategien foreslår å utvikle undervisningsarealer som er fleksible og som understøtter en fleksibel undervisningsform.

Utvikle arbeidsplasser som støtter opp under de ansattes arbeidsoppgaver og virksomhetens strategiske målsettinger

I dag har nesten alle ansatte egne kontorer samlokalisert med egen enhet. Ansatte er gjennomgående svært fornøyd med kontorløsningen med cellekontorer. Flere melder at de savner arenaer for samhandling og egne sosiale arenaer for ansatte. Stipendiater har ikke egne kontor, men er samlet og tildelt faste plasser i storkontor.

Arbeidet med campusutviklingsplanen har i liten grad adressert arbeidsplassutforming særskilt, men temaet kommer med i analysen av arealbruk. Både Statsbygg og HiMolde er kjent med at tidligere nevnte statlige føringer for arealbruk i arbeidssoner er skjerpet sammenlignet med dagens løsning. Både utviklingen i retning av mer samhandling og teamarbeid og muligheten til å legge pc-arbeide og konsentrasjonsarbeid til andre arenaer, bidrar til at tilstedeværelsen ved egen pult i snitt er ca 1/3 i kjernetiden. Dette synes også å være mønsteret ved HiMolde, synliggjort gjennom tellingene i registreringsperioden. I vedleggsrapport arealkartlegging presenteres data for registrert bruksmønster ved HiMolde i registreringsperioden.

På grunn av plassmangel i «egne lokaler» er økonomifunksjonen flyttet til kunnskapsparken i leide lokaler i kunnskapsparken. Rektoratet sitter spredt bygg A og B. Studiesjefen er ikke samlokalisert med sin stab og ingen av dem med rektoratet eller ledelsen for øvrig. Ledelsen og ansatte opplever utfordringer med innplasseringen. Spredt innplassering medfører utstrakt kommunikasjon per epost og telefon. Det skaper forsinkelser, unødvendige misforståelser og hindrer spontan og ikke-formell kommunikasjon mellom sentrale funksjoner og personer i ledelsen. Administrativ og faglig ledelse, studiesjefens kontor og alle støttefunksjonen som hører til mangler i dag enkel tilgang til gode møterom.

Et annet utfordring, er at det er vanskelig for studenter og besøkende å finne ledelsen. Det blir utydelig hvem som har ulike ansvar og oppgaver, og hvordan de til sammen utgjør en planlagt og effektiv organisasjon. Dagens plassering av sentrale funksjoner gjør det umulig å ha et effektivt forværelse, som kan avlaste ledelsen med administrative oppgaver og publikumskontakt. Det finnes heller ingen resepsjon sammen med ledelsen, som kan formidle beskjeder eller distribuere henvendelser på en god måte.

Det er et behov for løsninger som gjør at HiMolde fremstår som en institusjon med høyt servicenivå, at henvendelser effektivt blir formidlet til hele ledelsen og at ledelsen får tilrettelegging og bistand i oppgavene som skal løses. Og løsninger som tilrettelegger for hyppig uformell kontakt og samhandling mellom personene i ledergruppa og staben for øvrig.

Etablere arenaer som stimulerer til faglig samarbeid på tvers.

De ansatte beskriver at samhandling foregår på hverandres kontor eller i møterom, hvis det er planlagt og har en viss varighet. I registreringsperioden syntest det å være god kapasitet på møterommene både med hensyn til antall og størrelse.

Sammen med mastersal og lesesalsplasser i biblioteket, er grupperommene studentenes arbeidssoner utenfor undervisningsrommene. Dagens grupperom er i liten grad utstyrt og innredet på en måte som gir nok bordplass til pc-bruk og det er i liten grad tilgjengelige skjermer studenter kan bruke som felles arbeidsflater. Studentene påpeker at det er til dels stor pågang på grupperommene. Studentene vurderer biblioteket med sin sonedeling som det stedet som best svarer til behovene deres.

6.3 Egnede spesialrom for avdeling HS og Sportlab

For øvingsarealene for helsefag og Sportlab er det meldt om utfordringer og mangler i dagens løsning.

Disse fagområdene har felles interesser når det gjelder fasiliteter og tverrfaglige problemstillinger. I et samarbeidsmøte med ansatte fra helsefag og sport management ble ønsket om å utnytte det tverrfaglige potensialet bekreftet.

Øvingsarealer for helse og sosialfaglige profesjonsutdanninger fra bachelor til doktorgradsnivå.

Mangel på utdanningskapasitet for helse og sosialfaglige profesjonsutdanninger fra bachelor til doktorgradsnivå og forventning om stadig økende etterspørsel, peker ut kapasiteten i spesialrommene for de helsefaglige utdanningsløpene som innsatsområde. Dagens rom er underdimensjonert for dagens studenttall midlertidige strakstiltak bør vurderes. Rommene er ikke rustet til økt bruk og mer bruk av teknologi. Økt studenttall i gruppene som er i øvingsarealene samtidig bidrar ytterligere til at arealene fremstår som trange og lite funksjonelle. Økt bruk av teknologi peker på utvidet bruk av simulering som både er plasskrevende i bruk og krever egnet oppbevaring. Ved plan for utvidelse eller nybygg bør det derfor legges vekt på fleksible øvingsarealer med få fysiske avgrensninger, slik som faste skillevegger.

Spesialrom Sportlab

Sportlab holder til i uegnede lokaler. Lokalene har så betydelige mangler når det gjelder funksjonalitet, sikkerhet, tilgjengelighet og hygiene at det er vanskelig å se for seg at de kan videreutvikles på en på en god måte. I vedleggsrapport arealkartlegging beskrives dette nærmere.

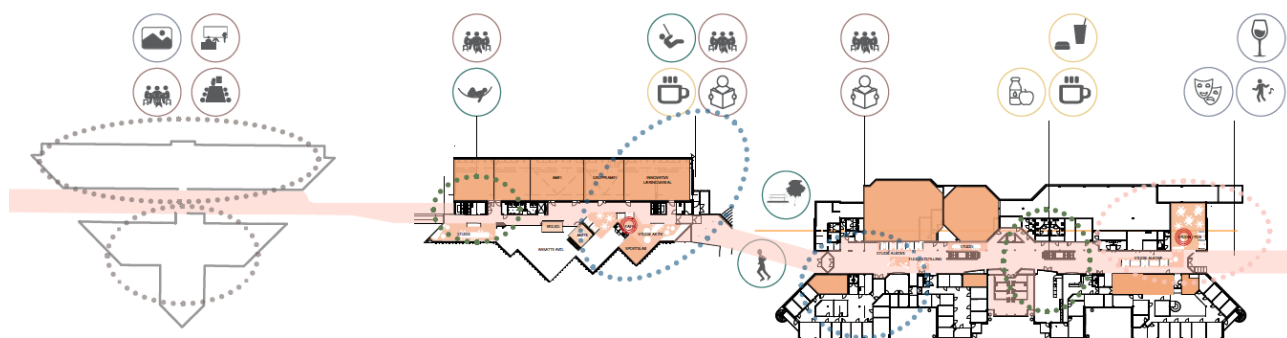
6.4 Bygge felleskap og campusidentitet

På campus er det i dag flere aktører og eiere som har ulike men tilgrensende ansvarsområder og interesser. Et suksesskriterier for å innfri strategiene og tiltakene i planen er at aktørene på campus samarbeider om utvikling av campus. I løpet av prosessen har det kommet innspill om at campus har behov for en sterkere identitet og synlighet både i byen, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. I HiMoldes lokaler er kantina, biblioteket og vrimlearealer på campusaksen (90-metersskogen i A-bygget og felles gangareal i første etasje i bygg B) fellesfunksjoner som brukerne har fremhevet som særlig viktige for opplevelsen av et attraktivt og funksjonelt campus. Noen innspill relevant for dette innsatsområdet som er fanget opp fra brukere i prosessen:

- Høyere kvalitet på kantinas interiør (rommets arkitektur)
- Legge til rette for bedre utnyttelse av kantina som uformelt arbeids- og møtested for studenter og ansatte.
- Avlaste kantina mhp flerbruk, begrense behov for rigging og ommøblering
- Etablere egen arena for studenteide aktiviteter
- Bedre «laptop-tilpasning» (strømuttak)
- Skjermer for gruppearbeid
- Synliggjøre aktivitetene i HiMolde i fellesarealer som de sentrale vrimlearealene, biblioteket og kantina
- Utbedre funksjonaliteten i studentservice med ventearealer for bedre funksjonalitet for brukere og ansatte i studentservice

Etablere campusaksen som organiserende prinsipp og styrke den ved tiltak som underbygger denne.

Et av hovedgrepene i campusutviklingsplanen er å etablere campusaksen som en identitetsbyggende «hovedpulsåre» som strekker seg gjennom A- og B-bygget og kunnskapsparken. En etablering og utvikling av campusaksen oppfyller mange av effektmålene som omhandler intern og ekstern samhandling, studentattraktivitet og bærekraftig utvikling. Campusaksen kan utvikles som et samlings- og visningssted, for både studenter, ansatte og eksterne. Ved å skape unike soner for avslapping og studier vil campus utnytte ubrukt areal og samtidig tilby steder som gjør at studentene og andre kanskje oppholder seg mer ved campus.

Figur 12: Illustrasjonen fra mulighetsstudien viser hvordan campusaksen strekker seg mellom bygg A, bygg B og kunnskapsparken.

Utvikle og synliggjøre attraktive arenaer som er felles for alle brukere; kantine, bibliotek og vringlearealet i campusaksen.

Vringlearealet i campusaksen har et stort potensiale for bedre utnyttelse til opphold, arbeid og sosialt samvær for studenter, ansatte og besøkende.

Studenter og ansatte mener kantina lider under at den skal brukes til alt. Sett fra studentenes side er det mange lag av problemer. Kantina kan ikke fylle behovet for egne lokaler studentene har råderett over. Det er mye arbeid med rigging i for- og etterkant av arrangementer og rommet er ikke egnet for konserter og musikk. På kort sikt foreslås det å sikre at kantina fungerer som et attraktiv spisested, som alternativ arbeids- og møteplass og at den er egnet til å brukes av gjester. Dersom kantina skal utvikles som et attraktivt møtested må rommet i større grad fikses med en innredning som gir tydeligere karakter og underdeler rommet i soner som tilbyr varierte omgivelser. Samtidig er det viktig å ivareta behovet studentene har for pub og konsertlokaler som i dag dekkes i kantina frem til nye løsninger er etablert.

Biblioteket fungerer godt i dag, alle er fornøyd med biblioteket. Registreringene viste også at det «alltid» var folk på biblioteket. Det bør ikke prioriteres å gjøre noe med biblioteket på kort sikt. Men på lengere sikt kan man se på hvordan biblioteket kan bli enda bedre. I UH - sektoren finnes mange eksempler på at bibliotekene er prioritert for oppgradering og utvidelse av bruk.

Styrke visuell kommunikasjon og brukerorientering på campus

I dag ankommer en del av studenter, ansatte og besøkende til campus fra vest. Fra studentboligene, fra bussholdeplassene eller fra P-plassene. Området er inngangsporten til både kunnskapsparken, skole og barnehage. Her ankommer mange med buss og bil på samme område som flere fotgjengerstrømmer krysser. Både stedsanalysen og mulighetsstudien peker det på at det er spesielt utfordrende å orientere seg i dette området i dag. I mulighetsstudien er det vist en mulig ny organisering av atkomstsituasjonen fra vest. Før man kan gjennomføre slike endringer må det utarbeides en overordnet parkeringsplan og skiltplan for hele området. Bedre skilting på campus kan bidra til en felles profil og pedagogisk og enkel brukerorientering både for studenter, gjester og eksterne inne og ute for å finne frem og synliggjøre fag og funksjoner på campus. I mulighetsstudien pekes det også på at digitale media, kunst, show-cases kan brukes mer aktivt i atkomstområder og i campusaksen for å vise frem arbeid fra studenter og ansatte. Det foreslås også å bruke den vestlige fasaden på bygg B (mot kunnskapsparken) til skilt eller kunst, eller noe som kan profilere HiMolde sine aktiviteter.

Felles utvikling av campusområdet

Reguleringsplanstatus viser at det er gode muligheter for videre utvikling av campusområdet. Når behov for ny bebyggelse er nærmere avklart eller når andre aktører på campus skal etablere ny bebyggelse bør det vurderes nærmere hvor det er mest hensiktsmessig å bygge ut samtidig som man ser nærmere på gangveier og rom mellom byggene for å skape en helhetlig utvikling av området. Ved videre utvikling er det viktig å være oppmerksom på særlige hensynsom er kartlagt i planutredningen knyttet til stedlige forhold som jordskrefare, nærliggende verdier som arter av stor og særlig

forvaltningsinteresse, utvalgte naturområde og kulturminner. Det er avgjørende at de ulike grunneiere på campusområdet samarbeider for å sikre en helhetlig og forankret plan for utvikling av området

Styrke samarbeidet mellom de ulike eierne på campus

Flere av de foreslåtte strategiene og tiltakene i planen ligger utenfor HiMolde og Statsbyggs virkeområde - og krever involvering av og beslutningsprosesser hos aktører/eiere av Kunnskapsparken, Molde kommune, Samskipnaden eller andre aktører. For å styrke sikre en felles utvikling av campusområde og styrke samarbeidet mellom de ulike grunneieren foreslår vi i planen å opprette en eiergruppe. I etterkant av mange andre campusplanprosesser har det blitt opprettet ulike samarbeidsgrupper som fortsetter å treffes når campusplanen er ferdigstilt.

6.5 Samspill med arbeids- og næringsliv

I prosessen med campusutviklingsplanen har det kommet frem en rekke forhold som enten går ut på å forbedre eksisterende samarbeid eller få til samarbeid på nye områder. I oppstartsmøte ble Molde kommune, Møre og Romsdal fylkeskommune og møreforskning bedt om å si noe om hva de så på som fremtidige behov og muligheter for Molde campus. Molde kommune har beskrevet at kommunen ikke jobber bærekraftig med helsetjenester i dag - framtidens helsetjenester må samskapes. Molde kommune ønsker at skolen åpnes mer opp. Ansatte i kommunen har behov for kontinuerlig påfyll, det er behov for ny utdanning og etterutdanning. Helsetjenestene i Molde kommune er avhengig av høyskolen og at høyskolen har et innhold som er relevant for framtidens tjenester. Molde kommunen og HiMolde ser nytten av en lab for velferdsteknologi som blant annet kan fungere som et verktøy for implementering og en plattform for fellesprosjektet (FoU), utdanning og forskning.

Også dagens samarbeidet med Helse Møre og Romsdal (dagens sykehus) må ytterligere forsterkes. I utvikling av velferdsteknologi og visningsleilighet vil Helse Møre og Romsdal ha en nøkkelrolle. Her kan Astero også være en bidragsyter. Fylkeskommunen er opptatt av å koble næring, høyskole og offentlig sektor. Fylkeskommunen jobber med å få flere statlige arbeidsplasser og særlig forskningsarbeidsplasser til fylket. Statlige arbeidsplasser er kompetansearbeidsplasser som også trekker annen arbeidskraft.

Møreforskning ønsker å vokse innenfor eksisterende tilgrensende fagområder. Møreforskning ser på det som en styrke at man har et godt samarbeid med høyskolen. Ønsker å videreutvikle miljøet innenfor transport og logistikk.

Det har vært gjennomført et møte med Molde næringsforum og det har vært tema i et styringsmøtet i Ikuben. Spørsmål som ble diskutert er:

Hva kan Høgskolen i Molde bidra med for å gjøre nærings- og arbeidslivet i regionen bedre?

- Vise mer interesse for bedriftene –forskere bedre kontakt med bedriftene
- Nærme seg næringslivets behov i utvikling av de akademiske fagene –bidra med relevant arbeidskraft. Næringslivet ønsker tettere samarbeid spesielt for fagene IKT, revisjon og logistikk.
- Markedsføre relevansen av utdanningene
- Dialog med næringslivet rundt utvikling av logistikkfaget –både innhold og innpakning (navn)
- Åpne, faglige arrangement; forelesninger, frokoster/lunsjer – «speakers corner»
- Etablere strategiske partnerskap med teknologiske fag (NTNU)
- Bruke næringslivet i studentoppgaver (bachelor/master)
- Tilby relevante etterutdanningsprogram
- Tilrettelegge for praksis i bedriftene
- Være aktive i NCE iKuben og Molde Næringsforum
- «Pop-up-høgskole» i sentrum
- Samlokalisering med iKuben/ProtoMore må beholdes.

Hva kan nærings- og arbeidslivet i regionen bidra med for å gjøre Høgskolen i Molde bedre?

- Engasjere seg i utvikling av høyskolen
- Sponse gjeste-professorat
- Etterspørre kompetanse hos HiMolde
- Bruke forskere i FoU-prosjekt

- Invitere på bedriftsbesøk
- Tilby studentoppgaver (bachelor/master)
- Delta på karrieredager
- Framsnakke høyskolen
- Tilby praksisplass/sommerjobb
- Tilby gjesteforelesning

Hvordan bør det fysiske miljøet på Molde campus tilrettelegges for å støtte opp økt samspill med lokalmiljøet?

I møte med Molde næringsforum og i styringsmøtet i Ikuben ble det påpekt at i dag sitter HiMolde og næringslivet veldig adskilt, det etterspørres attraktiv og tilgjengelig infrastruktur og en felles møteplass når man ankommer campus. Det er behov for å åpne campus mer for nærings-, arbeidsliv og kommunens innbyggere. Møteplasser og areal som er åpent for alle og kan brukes av og til fellesprosjekter, studenter, inkubator, bedriftsaktiviteter. Det er behov for å tilrettelegge for å få flere bedrifter og arbeidsplasser, spesielt kompetansesarbeidsplasser til campus. Samlokalisering med iKuben/ProtoMore må beholdes og samspillet mellom HiMolde og virksomhetene i kunnskapsparken videreutvikles.

Tilrettelegge for økt sambruk av arealer og gode møteplasser på campus for videreutvikling av samarbeid med arbeids- og næringsliv.

Sambruk av arealer gir mulighet for bedre utnyttelse av ressurser og kan gi styrket kobling mellom forskning/utdanning og arbeidsliv og kultur. Potensial for innovasjon skapes i kontaktflaten mellom utdanningsinstitusjoner og arbeidsliv. Hensikten med slike arealer er å tilrettelegge for kunnskaps- og idéutveksling som kan skape synergier og nye samarbeid lokalt, og forhåpentlig få større ringvirkninger. I mulighetsstudien er denne foreslått en prosjekthub plassert i direkte tilknytting til campusaksen, i kunnskapsparkens lokaler, der det i dag er parkeringsplass under tak.

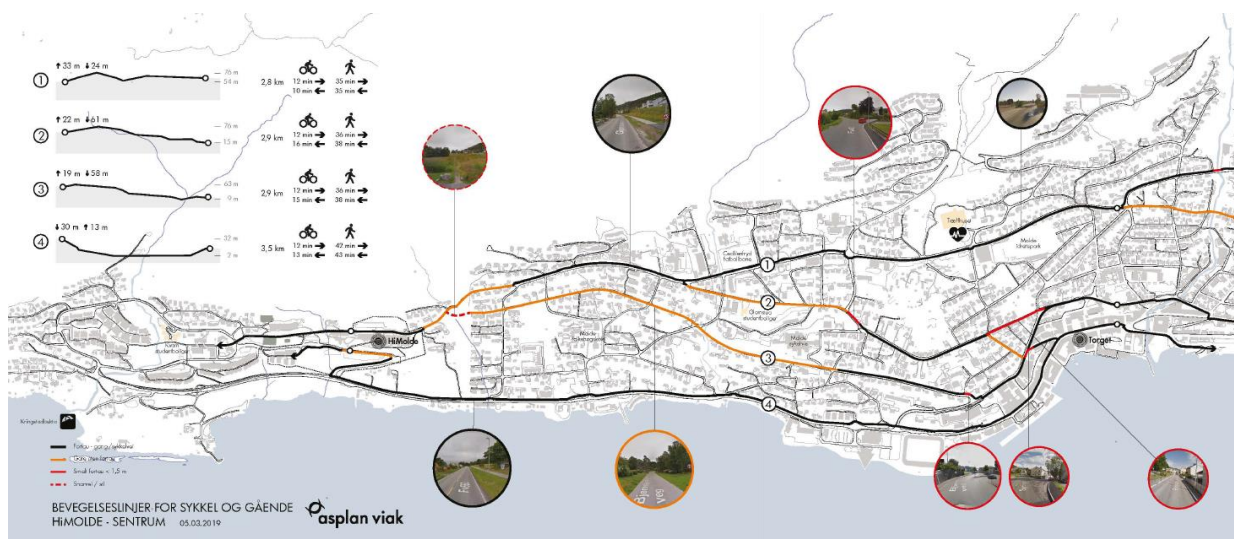
Styrke de fysiske forbindelsen mellom Kunnskapsparken og HiMoldes arealer.

Samarbeidet med iKuben/Protomore er viktig for HiMolde. iKuben/Protomore har i dag kontorer i den sørlige delen av Kunnskapsparken. Mange eksterne virksomheter besøker iKuben/Protomore i løpet av et år. I dag er det en svak kobling mellom kunnskapsparkens lokaler og bygg B. I mulighetsstudien er det vis flere tiltak for å styrke forbindelsen mellom kunnskapsparken og B-bygget.

6.6 Samspill - by og campus

Utviklingen av campus må være i tråd med, og henge sammen med pågående lokal og regional transport- og byutvikling. Mobilitet mellom og/eller nærhet til lokalsamfunn og arbeidsliv kan også bidra til å fremme samarbeid på tvers mellom arbeidsliv og lokalsamfunn. Samt øke tilfredsheten for studentene. I forbindelse med reguleringsplanen fra 2010 ble begrepet kunnskapsbydelen Kvam benyttet, og det har blitt etablert en del kunnskapsarbeidsplasser på campus siden det. Men generelt i kommunes overordnede plandokumenter det er lite omtale om planer om videre utvikling av campusområdet på Kvam, høyskolen og studentene. I kommuneplanen for Molde er campusområdet definert som et B-område. Etter ABC-metodikken defineres høyskole som en A-virksomhet. A – virksomheter skal ligge i A – områder, dette er nærmere beskrevet i planutredningen. Dagens lokaliseringen utenfor A-området forsterker behovet for å finne løsninger og tiltak for å øke tilgjengeligheten for gående og syklende mellom byen og campus, samt redusere klimagassutslipp.

Kartet under fra stedsanalysen viser de viktigste forbindelseslinjene for myke trafikanter mellom campus og Molde sentrum. Forbindelse 1 og 4 som er de mest brukte forbindelsene mellom campus og Molde sentrum. Strekning nr. 1 kommer best ut med tanke på reisetid til høyskolen da denne starter høyere opp i terrenget. Strekning nr. 4 skiller seg ut med best standard. Det er gjort en vurdering av kvaliteten på strekningene. Det er åpenbare mangler i gangveinettet langs Britvegen nedenfor campus, samt første del av Anevegen like ovenfor campus.

Figur 13: Kartet viser bevegelseslinjer for sykkel og gående mellom Molde campus og sentrum, fra stedsanalysen. Strekninger markert med rød farge vurderes til å ha utilstrekkelig bredde mens de med oransje farge er strekninger uten eget tilbud for gående. I venstre hjørne er strekningenes høydeprofil vist. Viktige målpunkt for studenter er markert i kartet

Arbeide for at det tilrettelegges for at flere går, sykler eller bruker kollektivtransport til/fra campus. En styrking av kollektivtilbudet vil bidra sterkt til å gjøre campus mer attraktiv for studenter, ansatte og arbeids- og næringsliv. Det kan også bidra til at kompetansearbeidsplasser lokaliseres på campus. En måte å komme nærmere dette målet er å øke ambisjonsnivået for kollektivtilgjengeligheten som er satt i kommuneplanen. Både frekvens og/eller rutetider må tilpasses studentenes og de ansattes behov. En viktig faktor for å endre transportvaner er å gjøre det mindre attraktivt å bruke bil og mer attraktivt å velge andre alternativer så som gange, sykkel eller kollektiv. Tiltak for å bedre fremkommeligheten på hoved gang- og sykkelforbindelsene (strekning 1 og 4 på kart i figur 21) mellom campus og byen bør prioriteres. Et annet tiltak som kan vurderes er betalingsparkeringsplasser.

En måte å jobbe mer målrettet med tiltak som gjelder mobilitet er gjennom utarbeides av en mobilitetsplan for Høgskolen i Molde. En mobilitetsplan inneholder en beskrivelse og vurdering av dagens reisemønster til og fra campus og vil kunne gi forslag til tiltak fra virksomheten for å oppnå endret reisemønster, redusere reisebehov og forslag til tiltak som offentlig myndigheter eller kollektivselskaper kan bidra med. Utvikling av en slik plan bør skje i samarbeid med kommune og fylkeskommune.

Arbeide for at det fremgår av Molde kommunes overordnede planer at Campus Molde er et prioritert område for kompetansearbeidsplasser i kommunen.

For å stimulere til at flere kompetansearbeidsplasser lokaliseres på campus bør det fremgå av kommunens overordnede planer at kunnskapsbydelen Kvam er et område kommunen satser på etablering av kompetansearbeidsplasser.

7. Videre arbeid

7.1 Bærekraftig campusutvikling

Fra ansatte, studenter og andre prosjektdeltakere har det kommet mange innspill om at Høgskolen i Molde har et samfunnsansvar og campus må utvikles i en bærekraftig retning. Det har kommet forslag til miljøtiltak:

- Sortering av plast og bioavfall.
- Flere ladestasjoner for el-biler.
- Bedre offentlig transport til campus (i samarbeid med kommunen).
- Bruk av klimavennlige materialer i ombygning/nybygg.
- Grøntarealer for økt trivsel.
- Vannstasjoner (og stopp i salg av flaskevann).

Klima- og miljøavtrykk i universitets- og høyskolesektoren handler i denne sammenhengen blant annet om gjenbruk av eksisterende bygningsmasse, arealutnyttelse, energibruk, materialbruk, transport og forurensning. I langtidsplanen for høyere utdanning fremgår det at regjeringen forventer:

«at universiteter og høyskoler bidrar til å skape, utvikle og ta i bruk forskning, utdanning og innovasjon som gir kostnadseffektive, bærekraftige og klima- og miljøvennlige løsninger innenfor gjeldende tekniske forskrifter». Videre fremgår det at regjeringen vil: *«utvikle og ta i bruk grønne indikatorer for å synliggjøre og overvåke klima- og miljøeffekter i campusutvikling og utrede effektene av universitets- og høyskolesektorens samlede klima- og miljøtiltak»*

HiMolde er med på et felles «Grønn campus»-initiativ med Høgskulen i Volda og NTNU Ålesund, og vil la dette påvirke utviklingen av campus i Molde såvel som til Campus Kristiansund-prosjektet. Prosjektet består av fire hovedområder innkjøp, transport, energi og avfall og det lages et målingssystem for disse. HiMolde skal også utarbeide et klimaregnskap som vil gjøre rede for det forbruk HiMolde har, som fører til utslipp av klimagasser direkte eller indirekte.

7.2 Nye arealer

HiMolde synes å ligge mer enn 20% lavere enn gjennomsnittet for sammenlignede høyskoler når det gjelder arealbruk. HiMolde har en målsetting å øke antall studenter, det vil medføre mindre areal per student om ikke antall m² høyskolen disponerer økes. En arealsammenligning kan ikke leses som et direkte uttrykk for et arealunderskudd eller behov. Det kan være gode grunner til at det er forskjeller i forholdstallet mellom sammenlignbare studiesteder. Slike grunner kan være knyttet til om du har arealeffektive arealer, har høyere eller lavere krav til spesialrom eller leier lokaler for avvikling av eksamen o.l.

BTA Høgskolen i Molde, 2018	14210 ¹
HiMoldes Campusstudenter i Molde	1965
Areal per campusstudent	7,2
Gjennomsnitt sammenlignbare høyskoler (HINN, HSN, HIØ, HiVo, HVL)	9,5

Figur 14: Figur viser 2018-tall fra DBH-databasen, 283m² leies fra Kunnskapsparken AS, Arealene HiMolde har i Kristiansund er ikke medtatt i tabellen.

Ikke alle behov og ønsker som er kartlagt i campusutviklingsplanarbeidet kan løses ved tiltak i eksisterende bygningsmasse. Dette gjelder behov for et flerbruksareal som kan fungere for idrett og ulike arrangementer for fellesskapet på campus. I tillegg er det noe kapasitetsutfordringer og plassmangel i dag. Noe kan løses ved å gjennomføre gjøre endringer og utnytte potensialet i dagens bygningsmasse. Behovet for nye arealer og ulike alternative løsninger bør utredes nærmere. Enten gjennom en utredning etter minimumskrav i utredningsinstruksen eller gjennom et konseptvalgnotatet (KVN). Utredningen vil sørge for at høgskolestyret får et god beslutningsgrunnlag. I mulighetsstudien er det sett på 3 ulike alternativer for nye arealer. Alternativ 1 – nye arealer i nord svarer godt på mange effektmål.

Alternativ 1 – nye arealer i nord

Styrke området mellom Bygg A og B (og campusaksen) med sentrale fellesfunksjoner og legge opp til nær, men frittstående arealutvidelse nord for bygg B.

Alternativ 2 – nye arealer i sør

Ta utgangspunkt i og utvide eksisterende bygningsmasse.

Alternativ 3 – frittstående

Frittstående flerbrukshall i nærområdet.

7.3 Beslutningspunkter og terskelverdier i brukerfinansierte prosjekter (kurant)

Brukerfinansierte byggeprosjekter over 50 millioner skal følge utredningsinstruksen som grunnlag for konseptvalg. Utredningsinstruksen gjelder alle statlige investeringer, uavhengig av finansieringsmåte. Høgskolestyret tar konseptvalg for slike prosjekter. Deretter skal KD orienteres om konseptvalget. Høgskolen kan gå rett fra konseptvalg til forprosjekt, (for enkelte prosjekter kan det likevel være en fordel å gå innom en avklaringsfase, men det er ikke et krav). Deretter kan høyskolen sende Statsbygg et oppdragsbrev om forprosjekt. Forprosjektet forelegges KD.

Ved prosjekter over 50 mill.kr skal KD oversende saken til KMD for godkjenning. For prosjekter over 100 mill. kr skal det fremmes beslutningsnotat til regjeringen fra KD/KMD. Etter regjeringsvedtaket, sender KD et brev til institusjonen med orientering om vedtaket. Institusjonene lager deretter et oppdragsbrev til Statsbygg om oppstart byggeprosjekt. Prosjekter under 50 millioner trenger ingen formell godkjenning men det er ofte en dialog mellom UH-virksomheten og KD.

For tiltak mellom 50 millioner og 300 millioner er det krav til en forenklet utredning etter utredningsinstruksen. For tiltak over 300 mill. kr. er det krav om konseptvalgnotat (KVN). En KVN kartlegger det fremtidige behovet samfunnet vil ha, og utreder hvilke tiltak som kan tilfredsstille dette behovet realistisk, gjennomførbart og bærekraftig. For tiltak over 1 mrd. er det krav til konseptvalgutredning (dette pleier ikke å være brukerfinansierte prosjekter).

7.4 Finansieringsmodeller (hentet fra langtidsplanen)

Byggeprosjekter kan være alt fra mindre justeringer og tilpasninger i eksisterende bygningsmasse til store nybygg og rehabiliteringsprosjekter. Staten skiller mellom formålsbygg og konkurransebygg. Når statlige virksomheter har behov for nye lokaler, må det tidlig avklares hvilken kategori prosjektet faller inn under. Lokaler som det ikke er et velfungerende marked for, klassifiseres som formålsbygg. Universitets- og høyskolebygg er i hovedsak formålsbygg, men all bygningsmasse faller ikke nødvendigvis i denne kategorien.

De selvforvaltende institusjonene eier, drifter og forvalter sin egen bygningsmasse. Dette gjelder Universitetet i Oslo, Universitetet i Bergen, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, UiT Norges arktiske universitet, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet og Norges idrettshøgskole. Øvrige statlige universiteter og høyskoler leier sine bygninger av Statsbygg gjennom statens husleieordning, eller de leier bygningsmassen fra andre eiendomsselskaper.

Byggeprosjekter ved universiteter og høyskoler kan finansieres på ulike måter:

- a) *Prosjekter i egen regi.* Byggeprosjekter som de selvforvaltende institusjonene gjennomfører på egen hånd innenfor egen uendret budsjettamme.
- b) *Kurante byggeprosjekter (brukerfinansierte prosjekter)* Byggeprosjekter der institusjonen forplikter seg til å dekke husleien som følger av prosjektet innenfor egne uendrede budsjettammer. Ordningen er et tilbud innenfor statens husleieordning til statlige virksomheter. Prosjektene bevilges over kap. 2445 Statsbygg. Kurantprosjekter omtales også som brukerfinansierte prosjekter. En variant av kurantordningen er at institusjonen og Statsbygg

delar på kostnaden der Statsbygg bekoster vedlikeholdet, mens UH-institusjonen bekoster en ønsket oppgradering som utføres i tilknytning til vedlikeholdet.

- c) *Ordinære byggeprosjekter.* Når byggeprosjekter utføres som ordinære prosjekter, følger planlegging, beslutning om iverksettelse og gjennomføring, og eventuelt ekstern kvalitetssikring, et forhåndsdefinert regime med faste beslutningspunkter (statens prosjektmodell). Forslag om startbevilgning og kostnadsramme for prosjektene fremmes i statsbudsjettet. Regjeringen vurderer normalt spørsmål om husleiekompensasjon i forbindelse med vurdering av startbevilgning til byggeprosjektet. Som hovedregel dekkes husleie innenfor gjeldende budsjetttrammer. Det gis vanligvis ikke kompensasjon ut over 75 % av økte husleieutgifter. Prinsipper for husleiekompensasjon er nedfelt i kgl. res. av 7. okt. 1997.
- d) *Universitetsarealer i sykehus.* Stortinget har vedtatt prinsipper for planlegging, bygging og finansiering av universitetsarealer i nye sykehusbygg, gjeldende fra 2018. Dette innebærer at helseforetakene planlegger og bygger universitetsareal for medisინutdanningen i nye sykehusbygg. Helseforetakene eier arealene, og universitetene leier dem. Husleiekompensasjon håndteres i henhold til prinsippene for fastsettelse av husleiekompensasjon i statlige bygg. Forslag om økte bevilgninger til husleie for universitetene behandles i den ordinære budsjettprosessen sammen med forslag om bevilgning til investeringslån. Husleiekompensasjon skal maksimalt utgjøre 75 % av de økte kostnadene. Universitetene skal eie brukerutstyret. Det er i dag seks helseforetak som har betegnelsen universitetssykehus. Det gjelder Haukeland og Stavanger universitetssykehus, St. Olavs hospital, Universitetssykehuset Nord-Norge og Akershus og Oslo universitetssykehus. For eksisterende bygg er det ulike avtaler og praksis mellom universiteter og universitetssykehus, som beskrevet i Husebekkutvalgets rapport.⁷ Det er satt i gang arbeid med å få på plass løsninger for arealbruk flere steder. Generelt er det tett samarbeid mellom helseforetak, sykehus og universiteter, også de som ikke har betegnelsen universitetssykehus.
- e) *Prosjekter i samarbeid med private utleiere.* Universiteter og høyskoler kan også realisere prosjekter i samarbeid med private aktører. Institusjonene inngår i slike tilfeller leieavtale med private aktører på kommersielle vilkår. Husleien skal dekke de samme elementene som i statens husleieordning og fastsettes i avtale mellom den enkelte institusjonen og utleier. I vurderingen av om et lokalbehov skal dekkes ved leie i markedet eller ved et statlig byggeprosjekt, skal det overordnede hensynet være hva som er økonomisk mest gunstig for staten.